

VAKOK VILÁGA

LXXX.
évfolyam
4. szám

2019.
április

Kellemes húsvéti
ünnepeket
kívánunk!

  MAGYAR
  VAKOK ÉS GYENGÉNLÁTÓK
  ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Tartalomjegyzék

Rendezvényeink

- 3 Együtt a jövőnkért
- 5 Tavaszköszöntő spirituális irodalmi délután szövetségünkben
- 6 Ismét teltház volt az MVGYOSZ nőnap rendezvényén
- 7 Ingyenes zöld hályog szűrést tartottak az MVGYOSZ székházában

Házunk tájáról

- 8 Tudósítás a márciusi elnökségi ülésről
- 11 Elnöki beszámoló
- 13 A gazdasági vezető beszámolója
- 14 A szakmai vezető beszámolója
- 17 Jól teljesítettek a tageszervezetek – 2019-től pontrendszer alapján kapnak támogatást
- 19 Új szakaszához érkezik a 3-as metró felújítása
- 22 Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025. között
- 24 Akadálymentes konzultációs honlap
- 25 Találkozó Fülöp Attilával

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

- 26 A hangomat adom – beszélgetés Vass Istvánnal
- 29 Erdősné Onda Marica: Más szemmel
- 32 Versvilág – összeállította Árvay Mária
- 35 A cinkotai nagyicce története

Első a család

- 36 A Balázs Béla-díj az akadálymentesítés sikere is
- 37 Néhány praktikus és fontos információ adóbevallás idején

Tuti tippek, rövid hírek

- 39 Új szolgáltatás az MVGYOSZ-ben
- 40 OrCam – a diszkrét segítség
- 40 A segédeszközbolt ajánlata

Újság az újságban

- 43 Megjelent a JAWS for Windows 2019 márciusi frissítése
- 45 Megjelent az NVDA 2019.1

Náluk jártunk

- 47 Egyensúlyfejlesztő foglalkozások a látásfogyatékosok számára

Meghívók, közlemények, hirdetések

- 49 Felhívás
- 50 Kedvezményes és akadálymentes nyaralási lehetőség látássérülteknek Horvátországban

---

Rendezvényeink

Együtt a jövőnkért

Az MVGYOSZ Együtt a jövőnkért projektje azért jött létre, hogy közös tudástárat hozzon létre a vak és gyengénlátó diákok, szüleik és tanáraik számára, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat, felvethetik a problémákat, megoldásokat találhatnak rá közösen, tanulhatnak egymástól. Legfőbb céljuk a számítástechnika adta lehetőségeket és az elfogadás elvét összehozva motiváló, továbbfejlesztő és egyedileg adaptálható, adaptálandó gyakorlatot kínálni az iskoláknak. Abban bíznak, hogy ezáltal a jövő diákjainak sokkal jobb kilátásai, lehetőségei adódnak, mint a korábban végzett tanulóknak.

Mivel a negatív élményekről általában jóval többet lehet hallani, a projekt kifejezetten a jó gyakorlatok összegyűjtésére koncentrál. A program keretében kéthavonta találkozót, kerekasztal-beszélgetéseket szervez az MVGYOSZ, ahol az érintettek és az érdeklődők szabadon beszélgethetnek a vak és gyengénlátó tanulók oktatási kérdéseiről. A legutóbbi, március 20-i találkozón összesen 15-en vettek részt. A beszélgetők között voltak MVGYOSZ munkatársak, tanárok a Vakok Iskolájából, illetve a Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskolából, gyógypedagógusok és felsőoktatásban tanuló, látássérült diákok.

A nap fő témája a tanár-diák kommunikáció volt, de természetesen más alapvető, fontos kérdések is előkerültek.

Rövid bevezető és a projekt céljainak ismertetése után mindenki bemutatkozott és dióhéjban összefoglalta saját tapasztalatait akár egyik, akár másik oldalról. Mivel mindkét oldal - tanár és diák is - képviselve volt, már itt akadt véleménykülönbségek az integrált és szegregált oktatásról. Később ez még jobban kicsúcsosodott. Akik a Vakok Iskolájában tanultak néhány évet, és csak utána kerültek át integrált oktatásba, többségében arról számoltak be, hogy az itt megszerzett tudás és elfogadó hozzáállás adott nekik egy olyan magabiztosságot és alapot, amelyre utána stabilan építkezhetnek az

integrált iskolában, anélkül, hogy beilleszkedési vagy tanulási nehézségekkel szembesültek volna. A tanárok közül is többen hozzátették, hogy sokszor a legnagyobb probléma, ha rögtön integrált oktatásban kezd a diák, hogy nincs mire építkezni, így eleve sokkal lassabban tud haladni a tanuló, és ha nem kap segítséget, esélye sincs felzárkózni. A Vakok Iskolájában tanuló gyerekek többsége úgy megy középiskolába, hogy már ismeri a Braille-írást, tud jegyzetelni, vannak alapvető ismeretei a számítógép kezeléséről. Emellett szerencsés esetben megtanulta képviselni a saját érdekeit, hisz tudja, hogy a Vakok Iskolájának falain kívül szüksége lesz erre.

A következő felmerült téma a felmentés kérdése volt, főként matematikából, testnevelésből és számítástechnikából szokták felmenteni a látássérült diákokat az integrált iskolákban. A felmentés a beszélgetés résztvevői szerint legtöbb esetben sajnos nem a diák könnyebb boldogulását szolgálja, hanem az iskola és a tanárok felkészületlenségét jelzi. A vak és gyengénlátó embereknek különösen fontos a számítástechnika tudománya, hiszen a legtöbb munkakör, amelyben dolgozni tudnak számítógép-használatot igényel. A matematika oktatása számukra nem egyszerű, de nem is lehetetlen, szomorú, amikor még csak nem is próbálkoznak vele a tanárok. A testnevelésórák célja valójában a mozgás megszerettetése és napi rutinba való beépítése kellene hogy legyen, nem pedig a diák teljesítményének állandó mérése és a gyerekek egymáshoz való hasonlítását. Látó gyerekek között is óriásiak a különbségek, gyakran hallani, hogy az iskolai tesiórák egy életre elvették valaki kedvét a mozgástól, mert folyamatos kudarcra volt ítélve, amiért nem úgy teljesít, mint mások. A beszélgetés egyik egyetemista résztvevője arról számolt be, hogy számára egy alternatívát kínált az iskola, a testnevelés helyett úszni járhatott hetente háromszor, ő ezzel a cserével teljesen elégedett volt. A jelenlévő tanárok szerint viszont ezáltal elesett a közösségben mozgás és a csapatsportok élményétől, amire minden diáknak lehetőséget kellene biztosítani.

Egy pozitív példáról is beszámolt az egyik résztvevő tanár, elmondta, hogy egy Zalaegerszeg melletti kis faluban egy vak kislány érkezett az osztályba, és a tanára most tanulja a Braille-írást, hogy a lehető legjobban tudjon neki segíteni, illetve igyekszik minden tudást megszerezni, hogy a tanuló ugyanolyan lehetőségeket kapjon, mint társai.

Amit többen is hangsúlyoztak, hogy nem a jó és a rossz szinonimája az integráció és a szegregáció, mivel minden gyerek más, nincs egyetlen jó vagy rossz megoldás, de eredményes oktatás nem létezhet a tanár és a diák megfelelő kommunikációja nélkül. A tanárnak meg kell tanulni kérdezni,

hiszen ha egy látássérült gyermek kerül be az osztályába, sehogy máshogy nem tudja felmérni, hogy mire volna szüksége. A tanulónak pedig magának kell a saját érdekeit képviselnie, de ezt is tanulnia kell valahol. Segíteni kell őt abban, hogy hogyan jelenjen meg egy új osztályban, hogyan mutakozzon be, hogyan illeszkedjen be a többiek közé. A tanár és diák viszonya egy fejlődési út, amiben fokozatosan ki lehet alakítani a mindannyiuk számára kellemes és fenntartható együttlétet.

A Neumann iskolában minden év elején szemléletformáló hetet tartanak, ahol a fogyatékkal élő diákokkal élőben találkozhatnak a tanulók, együtt dolgozhatnak különféle projekteken, igyekeznek az integrációt ténylegesen megvalósítani, nem csak beszélni róla.

Utolsó témaként az érettségi és felmérők, tesztek adaptációja került szóba. Mivel sok tárgyból képek, ábrák is szerepelnek az érettségiben, nehéz adaptálni a feladatsort. A jelenlegi jogszabályok szerint bármilyen felmentés megadható, de a rendeletek és a napi gyakorlatok túlzott kötöttséget jelentenek. Megoldás lehet bizonyos tárgyakból a kizárólag szóbeli vizsga, itt viszont bejön a szubjektív kérdés, illetve az egyetem nem fogadhatja el a felvételi döntésnél.

A beszélgetésből tisztán kirajzolódik, hogy probléma rengeteg van, de ugyanúgy megoldási javaslat is. Az MVGYOSZ hisz abban, hogy a látássérültek oktatását nem fentről kell megreformálni, hanem az érintettek megkérdezésével, sok próbálkozással, tapogatózással, még több párbeszéddel, egymástól tanulva, közösen gondolkodva kell haladni egy olyan irányba, ami tanár és diák számára is elfogadható lehet.

Ádám Judit

Tavaszköszöntő spirituális irodalmi délután szövetségünkben

Aki március 19-én kora délután székházunkba érkezett, azt füstölők, narancs- és vaníliagyertyák illata fogadta és csalogatta a Sipeki teremben tartott Tavaszköszöntő spirituális irodalmi délutánra. Pozsonyi Teréz író költeményeivel, Kaskötő Lilla hangtállaival, Kardon Annamária és Helle Maximilian négykezes improvizációikkal várták az érdeklődőket. Az M1 Esély című műsorának stábja is felvonult és forgatott.

A rendezvényen az író művei mellett elhangzottak még a 2018-as „Múlt, Jelen, Jövő” irodalmi pályázat első három helyezettjének tavaszi versei.

Pozsonyi Teréz, Teca költeményei magvas tartalmakat hordoznak, ír szerelemről, barátságról, hűségről, időről, létről, bánatról, örömről, mindenről, ami az ember életében fontos és figyelemre méltó. Nem lehet csak úgy egyszerűen elmenni mellettük, dolgoznak a lélekben. Ezt erősítette a hangtálak egész testet

átjáró zengése és ezt bizonyították a négykezes rögtönzések, valamint a hallgatóság hozzászólásai is. Teca minden műve után összegyűjtötte a közönség gondolatait, mert az esemény célja szövetségünk tavaszi versének megalkotása volt, mely majd egy áprilisi programon kerül bemutatásra neves előadó tolmácsolásában.

Az író nő munkáit olvashatják a Facebookon, de a nyílt interneten is a „Pozsonyi Teréz – Teca Hivatalos Írói Oldal” beírásával.

N.Berta Edina

Ismét teltház volt az MVGYOSZ nőnap rendezvényén

A Centenárium évben megrendezett Nőnap Operett és Kuplé után 2019-ben is megtelt a székház Hermina terme. Az MVGYOSZ már a rendezvény kezdete előtt hirdette, hogy elfogytak a jegyek az eseményre. Bár több széklet tettek be a szervezők, így is hozni kellett még plusz ülőhelyeket a rendezvény kezdetekor. Így 15:00 helyett 15:10-kor vette kezdetét a műsor, melynek műsorvezetője (s egyben egyik előadója) Lukács Tímea volt. Az MVGYOSZ részéről Puskás Anett, az esemény szervezője

köszöntötte a több mint 300 résztvevőt, aki elmondta, a Nőnapnak nem csak arról kell szólnia, hogy a férfiak kimutassák tiszteletüket a női nem iránt, hanem, hogy a nők maguk is éljék át női szerepüket ezen a napon. Mivel rengeteg szerepben benne vannak: anyák, nagymamák, testvérek, gyermekek és még sorolhatnánk. De ezen a napon legyenek igazán nők és értékeljék önmagukat ebben a szerepben.

A zenés műsor ezután kezdetét vette. Ráthy József zenész kísérte a szebbnél szebb hangú énekeseket. A rendezvényen a Retro Klub tagjai énekeltek: Kisnémedi Varga Pál, Lukács Tímea, Barabás Izolda, Hesz Magdolna, Hoffer Teri, Hosszú Marika, Kemény Ági és Oláh Kati, B. Lakatos György és Kovács András. A műsornak sztárvendége is volt Kátai Zsuzsa és Tolnai András személyében. De itt még nem ér véget a fellépők neveinek felsorolása. Meglepetés előadóként Gyulai Erzsike lépett elő a közönség soraiból mindenki nagy-nagy örömeire.

A műsor szünetében a Hermina terem előtt a K. V. Art Design tapintható kiállítását tekinthették meg a vendégek. Az alkotásokból lehetőség volt ékszerek, plüssfigurák és egyéb dísz tárgyak, órák megvásárlására is.

Az MVGYOSZ köszöni minden résztvevőnek, hogy eljött és így együtt ünnepelhettünk ezen a különleges alkalmon!

Puskás Anett szervező

Ingyenes zöld hályog szűrést tartottak az MVGYOSZ székházában

A zöld hályog (glaucoma) nem gyógyítható, de kezelhető betegség. Ma már az általa okozott látásromlás, vakság is megelőzhető. A legfontosabb a probléma korai felismerése, amelyre a számítógépes látásvizsgálatnak köszönhetően igen kis elváltozások esetén is fény derülhet. Így tehát a szűrés hatalmas fontossággal bír azon személyeknél is, akiknél nem diagnosztizálták a betegséget. De azoknál is, akiknél már igen, ugyanis felméri, milyen az aktuális állapot.

Az MVGYOSZ vezetősége nagyon fontosnak tartja a prevenciót, így a Fény Alapítvánnyal közreműködve ingyenes zöld hályog szűrést szervezett a szövetség székházában március 8-án.

A szűrést modern készülékekkel végezték, melyekkel a vizsgálatok fájdalommentesek és gyorsak voltak. A szűrés egy szemnyomás mérésből és egy látás élesség vizsgálatból állt.

Dr. Farkas Judit szemorvos, mielőtt megnézte a résztvevők szemét, előtte elbeszélgetett Velük, hogyan élik életüket jelenlegi látásukkal, szükség esetén javaslatot tett változtatásra.

A zöld hályog szűrésen közel félszáz ember vett részt. A szűrést a L'occitane támogatta, mely világszerte kampányol a látásvesztés megelőzése érdekében.

Puskás Anett közreműködő munkatárs

Házunk tájáról

Tudósítás a márciusi elnökségi ülésről

2019. március 14-én ismét ülésezett az MVGYOSZ elnöksége.

Kácsor-Macska Zsuzsanna a szakmai vezető beszámolója kapcsán a Vakvezetőkutya-kiképző Központban kialakítandó szimulációs szoba működésére kérdezett rá. Angyal Gábor elmondta, hogy korszerűsítik a jelenlegi szobákat, a fürdőszoba mellett minden szobához egy konyha is fog tartozni. Így a leendő gazdik már az átadó tanfolyam ideje alatt teljesen önállóan megtanulhatják ellátni a vakvezetőkutyájukat. Helyben és önállóan etethetik, megfelelően ápolhatják. Megismerve és kezelve a kutyatartással járó újonnan felmerülő feladatokat, mint például a kutyaszőr eltávolítása, takarítása, a kutya edényének tisztántartása, stb. Minden olyan feladat elsajátítható, ami a kutyatartással együtt jár.

A Braille bizottság előterjesztése, amelyet az INFOALAP is támogatott, a számítógépes Braille-jelek átvezetését tartalmazta az irodalmi használatba. A Braille-kijelzők ezeket mutatják, alapvetően nem változásról van szó, csupán arról, hogy az elnökség jóváhagyja ezeknek a jeleknek a jelölését (pontszámát), úgymond hivatalossá tegye. Az elnökség a javaslatot elfogadta.

Az elnökség ismét megvitatta az alapszabály módosítandó szakaszait. A módosítási javaslatok négy részre oszthatók. Az első részben a természetes

személyek jogállására vonatkozó alapszabályi pontok kerültek megtárgyalásra. Felmerült, hogy érdemes-e a megszüntetésről, törlésről dönteni, ha az lehetséges. Nem lenne-e elég, ha tájékoztatnák a természetes személyeket, hogy 21 tagesület tagjai lehetnek, valamint új tagot már ilyen formában nem vesz fel a szövetség és törli azokat, akik nem fizetnek tagdíjat. A módosítás második részében az Etikai bizottságra vonatkozó alapszabályi pontok megszüntetését tárgyalta az elnökség. Az etikai ügyek tárgyalását a küldöttgyűlés hatáskörébe helyezné. Ezzel az elnökség egyetértett. A harmadik részben egyéb, kisebb alapszabályi pontok módosulnának az FB jelzése, valamint a VV szerkesztőjének jelzései alapján. Pl. kerüljön ki az alapszabályból, hogy a közhasznúsági mellékletet a Vakok Világában közölni kell. A negyedik részben talán a legvitatottabb kérdések merültek fel: továbbra is szemész szakorvosi vélemény alapján vehessék-e fel a tagokat az egyesületek, vagy magasabb rendű megállapító határozat legyen szükséges a látáscsökkenés igazolásához. Az elnökség egyöntetűen a szemész szakorvos által kiállított vélemény mellett döntött, így ebben a kérdésben nem várható változtatás. Másik kardinális kérdés, hogy az alapszabálynak milyen részletességgel kell szabályoznia a hivatal működését, a gazdasági és szakmai vezető munkáját. Mindenképpen szükséges szabályoznia, hiszen mindkét vezető képviselheti a szövetséget bizonyos fórumokon. De a részletes szabályozást célszerű a szövetség Szervezeti és működési szabályzatában részletezni. Érdemes a jövőre nézve átgondolni, hogy az elnökség maradjon-e 7 tagú, vagy elegendő egy 5 tagú vezetőség is. Talán nagyobb legitimitást biztosít, ha 7 tagú az elnökség, viszont a tagság fogyatkozásával lesz-e elegendő jelentkező a tisztségek betöltésére a 2020-as választásokon? Felmerült, hogy akár a küldöttek számát is lehetne csökkenteni egyesületenként 3 főre. Az elnökség nem tudott egyértelműen dönteni minden felmerült kérdés kapcsán, így a napirendi pont tárgyalása a következő elnökségi ülésre tolódott.

2019. április 10-én ülésezik az EET, ahol az egyesületek elnökei átvehetik az iPhone készülékeket, amelyeket a tagesületek osztanak ki tagságuk között.

Készült egy összefoglaló az egyesületek működéséről, amelyet a létrehozott pontrendszer alapján állítottak össze a kérdéskörrel foglalkozó MVGYOSZ munkatársak. Erről később részletesen beszámolunk a hírlevélben és a Vakok Világa oldalain. Előzetesen megállapítható, hogy a pontrendszer alapján elért és számszerűsíthető eredmények jól tükrözik az egyesületek munkáját. Természetesen volt néhány egyesület, akinél a „toll vasta-

gon fogott”. Néhány példa: heti 42 órás ügyfélszolgálat, évi közel 200 szabadidős rendezvény megszervezése, éves szinten több mint tízezer ügyfél kiszolgálása, vagy mintegy huszonkétezerszeres megjelenés a sajtóban egy éven belül. Az elnök elmondta, hogy idén a 3 legtöbb pontot és a 3 legkevesebb pontot elért egyesületnél tartanak ellenőrzést.

Németh Orsolya a Távszem projekt képviselőjeként elmondta, hogy már csak 3 egyesületnél nem tartottak tájékoztatót, de ez is hamarosan megtörténik. Zajlik az operátorok kiválasztása személyes interjúk keretében. Április 2-ára tervezik az egyesületek mentoraival a szerződéskötést. Április 3-án pedig megkezdődik az operátorok képzése. A tavszem.hu honlap pedig már üzemel, folyamatosan kerülnek fel rá az információk. Érdeemes megnézni!

Dr. Nagy Sándor javaslatára Angyal Gábor koordinálásával létrehozták a vakvezetőkutyák egészségügyi alapját, amely segíti a beteg, kezelésre szoruló kutyák gyógyítását. A gazdiknak ez a hirtelen vagy tartósan megnövekedett költségek, kiadások finanszírozásához nagy segítség. Az alap kizárólag az MVGYOSZ által ideiglenesen vagy örökös használatba adott kutyákra vonatkozik, amiket kiképeztek vakvezetőkutyákká. Alapvető elv, hogyha a szövetség tulajdona a kutya, akkor részben vagy egészben támogassa a gazdát a felmerült költségek (műtét, kezelés, megfelelő egészségügyi ellátás) kifizetésében. A szabályzat, amely a pontos részleteket tartalmazza az MVGYOSZ honlapján hamarosan elérhető lesz.

Dr. Nagy Sándor bejelentette, hogy március 19-től Gulyásné Bölkény Ágota az MVGYOSZ munkatársa, aki a jogszabályok előzetes és utólagos véleményezésében vesz majd részt, segítve az elnök munkáját.

Az ülés végén az alábbi témák vetődtek fel:

- lehetséges-e a Telekom telefonos útvonaltervezőjének ingyenessé tétele. Jelenleg emelt díjas szolgáltatásról beszélünk, de ezt nem minden látássérült ügyfél tudja!

- A kihelyezett hangjelzést adó lámpák sok helyen már nem beszélnek. A legtöbb helyen a Közútkezelő hatásköre ezeknek a berendezéseknek a karbantartása, ami rendszerint elmarad.

- Vidéken előfordul, hogy több közeli buszmegálló elnevezése is teljesen azonos. Ilyenkor nehéz, vagy teljesen lehetetlen eldönteni, hogy a busz melyik megállóban áll meg.

Az MVGYOSZ vezetősége törekszik a rendszerek egységesítésére, és annak elérésére, hogy a már működő rendszerek karbantartása megtörténjen, azok zavartalanul üzemeljenek hosszútávon is.

Sztakó Krisztina

Elnöki beszámoló

(2019. január 18. - március 10.)

A Szlovák Trnka n.o. nonprofit gazdasági társaság munkatársai azzal keresték fel a szövetséget, hogy a Visegradfund támogatásával működjünk együtt műemlékek akadálymentesítésében. Bemutattak egy olyan fából készült könyvet, amelynek nem lapozható oldalai vannak, hanem az oldalakat félretolható lapokkal helyettesítették. Áttanulmányozása után a vak ember eltolja a lapot, miáltal feltárja a következő oldalt -lapot. A lapok 3D nyomtató segítségével készültek. A műemléket alapnézetből és több különböző oldalról mutatják be. Miközben a vak vagy látássérült személy a kidomborodott részeket tapintja, hallgatja a narrációt, amely vezeti, irányítja a kezét és egyben magyarázza, és leírja azt, amit éppen tapint.

Az ENSZ Fogyatékosággal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó Bizottság (CRPD) delegációja Magyarországra látogatott. Azért érkeztek hazánkba, hogy a fogyatékosággal élő személyek jog- illetve cselekvőképessége gyakorlását biztosító jogszabályi környezetről, döntéshozatali mechanizmusokról információt gyűjtsenek, továbbá a fogyatékos személyek önálló életvitelhez és közösségbe történő befogadáshoz való joga érvényesülésének helyzetét felmérjék, különös tekintettel az intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia előrehaladására. Az Országos Fogyatékoságügyi Tanáccsal szervezett találkozón munkatársaim képviselték a szövetséget, mert én az elnökségi ülésen elnököltem.

Személyes egyeztetésen vettünk részt a közsférabeli honlapok és mobil alkalmazások akadálymentességéről szóló törvényhez tartozó, a részletszabályokat tartalmazó végrehajtási rendeletek szakmai előkészítése érdekében. A szervező Miniszterelnöki Hivatal célja, hogy megismerje az érdekképviseleti szervek igényeit, elképzeléseit e feladatokkal kapcsolatban.

Részt vettem a Vakok Lakásgondjainak Megoldását Támogató Alapítvány kuratóriumának ülésén. Komoly gondot jelent a pályázatok kiírása, mert az alapítvány vagyonának nincs hozama.

A Pharmanox Kft. munkatársai és az izraeli OrCam Technologies Kelet-Európáért felelős regionális igazgatója, Irie Meltzer bemutatták a cég által kifejlesztett OrCam MyEye 2.0 termékét, amelynek segítségével hangzó információt kap a látássérült személy. Ilyenek: pontos idő, pénzfelismerés, szövegolvasás, stb. Megállapodtunk abban, hogy bemutatásra és tesztelésre kapunk egy készüléket, de ez a mai napig nem történt meg.

Az MVGYOSZ kérte felvételét és belépett az Európai Vakvezetőkuttyások Szövetségébe (EGDF).

Támogattuk egy közjegyzőhelyettes tanulmányának elkészítését, amely a fogyatékkal élő személyek, idősek, gyermekek, más speciális védelmet igénylő személyek, csoportok jogaival és jogi védelmével foglalkozik. A kérdései megválaszolása mellett felhívtuk a figyelmét arra is, hogy fontosnak tartjuk a speciális védelmet, igénylők közjegyzők általi védelmét, de csak ezen társadalmi réteg önrendelkezési jogának megtartásával, biztosításával egyidejűleg.

Megbeszélést folytattunk Szőke Márta aláírásoktatóval és a Dyfon nyomda képviselőjével látássérültek számára érzékelhető, tapintható látóbetű készlet kifejlesztéséről. Egy kb A4-es méretű műanyag lapon kialakított domború ábécéről lenne szó, a betűk fölött a Braille megfelelők, és egy betűkártya készlet rácsszerű táblával, amibe ezek a kártyák behelyezhetők lennének. Ennek segítségével megismerhetnék a látássérültek a síkírást.

A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa szervezésében részt vettünk az Országos Fogyatékosügy Program középtávú intézkedési tervének előkészítésében.

A szövetség képviselőjében részt vettünk Jakab Miklósné temetésén.

Részt vettünk a 2018-as Befogadó Magyar Település díjátadó ünnepségen, az Országgyűlés Vadász termében. Ezt az elismerést a FESZT adományozza minden évben egy pályázat keretében.

Társadalmi egyeztetés keretében munkatársaim véleményezték az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. által készített az „Akadálymentesítés követelményei eltérő rendeltetésű épületek esetén” című építésügyi műszaki irányelv tervezetét.

A vakok és gyengénlátók utazási kedvezményének igazolásában jelentkező problémák tisztázása érdekében megküldtük a Volán Egyesülésnek, hogy milyen igazolvány igazolja hitelesen a vakok és gyengénlátók tagságát a szövetségnél. Álláspontjuk szerint a jogszabályban is rögzített, a megfelelő időszaki érvényesítéssel ellátott tagsági igazolvány erre a jövőben is megfelelő és szükséges.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) felülvizsgálata érdekében egyeztetést tartunk a MEOSZ székházában.

Benyújtottuk az EMMI Fogyatékosügy Főosztályának az MVGYOSZ-t megillető 2019. évi költségvetési támogatás felhasználásához szükséges szakmai programot és költségtervet.

Részt vettem az Emberi Jogi Munkacsoport Fogyatékosággal Élők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoportja ülésén, amelyen elfogadtuk a

munkacsoport ügyrendjét, beszámolót hallgattunk meg az elmúlt kormányzati időszak munkájáról, megismertük az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar összefoglalóját a doktori képzés problémáiról a fogyatékossgal élő hallgatók esetében, tájékoztatást kaptunk a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló hosszú távú koncepció (2017-2036) felülvizsgálatáról. Az egyebek napirendi pontnál jeleztem, hogy a korábbi évekhez képest a kormány. hu weboldalon sokkal kevesebb jogszabálytervezet jelenik meg véleményezésre. Ez nehezíti a szövetség egyik fő feladatának ellátását, miszerint véleményezzük a fogyatékossgal élő embereket érintő jogszabályokat.

A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség web-akadálymentesítés tárgyában kérte javaslatainkat, észrevételeinket elsősorban arra vonatkozóan, hogy véleményünk szerint

- melyek azok a közsférabeli szervezet honlapok, amelyek a látássérült személyek számára a legnagyobb érdeklődésre tartanak számot;
- mik azok a sajátos igények, amelyeknek egy akadálymentes honlapnak egyes fogyatékossg tekintetében meg kell felelnie, továbbá
- mik azok a hibák, amelyekkel a közsférabeli szervezetek akadálymentesnek tartott honlapjain találkozunk.

Munkatársaimmal mindhárom kérdést megválaszoltuk.

A Romániai Magyar Nemlátók Egyesülete képviselőivel tárgyaltam a jövőbeli együttműködésről. Céljuk Székelyudvarhelyen létrehozni egy olyan iskolát, ahol az Erdélyben és környékén élő magyar látássérült gyermekek tanulhatnak. A jelenlegi hét román iskolában, csak román nyelven van lehetőségük tanulni a látássérült diákoknak.

Dr. Nagy Sándor elnök

A gazdasági vezető beszámolója

(2019. január 18. - március 10.)

Január és február hónapról a 08-as járulékevállás, valamint december hónapról az áfa bevállás, valamint a pénztárgép használatra kötelezett, bizonylat-kibocsátási kötelezettségét számlával teljesítő adózók havi adatszolgáltatása az adóhatóság részére beküldésre került. A Központi Statisztikai Hivatal részére a beruházás-statisztikai jelentést elkészítettem.

Február 5-én az egyszeri bértámogatással kapcsolatban a MÁK ellenőrzést folytatott, a jegyzőkönyv alapján mindent rendben talált.

A 2017-es évi könyvelési anyag pótlása megtörtént, az adatok a leadott beszámolóval ismét egyeznek.

Benyújtottuk az EMMI Fogyatékosügyi Főosztályának a szövetséget megillető 2019. évi költségvetési támogatás felhasználásához szükséges szakmai programot és költségtervet. Kiszámoltuk és értesítettük az egyesületeket az állami támogatás idei évben őket megillető összegéről.

A 2018. évi költségvetési támogatás valamint a 6,5 millió forintos centenáriumi támogatás pénzügyi és szakmai beszámolója benyújtásra került. A költségvetési támogatás könyvvizsgálata megtörtént. Az egyesületek állami támogatásának és szja 1 % felhasználásának ellenőrzése folyamatosan zajlik. A 2018-as év beszámolójához a további támogatások, pályázatok, adományok elszámolásának ellenőrzését végzem, ezek után a főkönyvi kartonok kerülnek egyeztetésre és egyéb, a beszámolóhoz szükséges kimutatások készülnek.

Új munkatársat vettünk fel a pénzügyre, Kornis Máriát. Az új kollégának mérlegképes könyvelői végzettsége van, betanulása zajlik, reméljük, sikeresen tudunk együttműködni a jövőben.

A Távszem projekt pénzügyi és szakmai eseményeivel kapcsolatban a 4. elszámolás elkészítése jelenleg zajlik. Ebben az elszámolásban benyújtásra kerülő hárommillió forint feletti tételek a következők: átalakítás, felújítás, operátor tananyag fejlesztése, mentor tananyag fejlesztés, 500 db iPhone készülék.

A Távszem projekthez és a konzorciumi szerződéshez kapcsolódó adat-szolgáltatást megküldtem az irányító hatóságnak.

Konzorciumi megbeszélésen, közbeszerzéssel kapcsolatos bíráló bizottsági üléseken vettem részt.

Dr. Verdes Zsuzsanna gazdasági vezető

A Szakmai vezető beszámolója

(2019. január 22. - március 13.)

A beszámolási időszak kiemelt témái: megtörtént az MVGYOSZ Szolgáltató Központ hivatalos átadása; szimulációs szobák készülnek a VKK-ban; elkészült az MVGYOSZ Vakvezető kutya Egészségügyi Alap rendszer dokumentációja; 25 látássérült jutott ingyenesen MP3 lejátszóhoz;

ingyenes zöldhályog szűrés volt a szövetségben; beindult az új MVGYOSZ hírlevél; megérkezett az OrCam bemutató darabja; sikeres nőnap program zajlott a Hermina teremben.

Szolgáltató központ

A Szolgáltató központ helyének kialakítása befejeződött. A létesítményt ünnepélyes keretek között adtuk át Elnök úrral a megnyitón résztvevő vendégeknek. Az esemény alkalmával a Segédeszközbolt árukészletére 20%-os ártámogatást biztosított az MVGYOSZ az érvényes MVGYOSZ arcképes igazolványukat a helyszínen bemutató vásárlóknak. A tömeges vásárlás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében külön, termékkategóriánkénti standok lettek felállítva, ahol az érdeklődők kézbe véve is megtekinthették az árucikkeket, majd a boltban már csak a „bevásárló listájuk” alapján lettek kiszolgálva. Így egy-egy vásárlás a megszokottnál sokkal gyorsabban bonyolódhatott. Összesen 56 vásárlót szolgáltak ki az MVGYOSZ munkatársai kb. 3 óra leforgása alatt 12 önkéntes hosztesz eredményes előkészítő munkájának köszönhetően.

Hangoskönyv kölcsönzés

A kölcsönözhető CD állomány a Centenáriumi évben felolvasott új művek lemezre írásával folyamatosan bővül. Egy 8 órás műszak alatt egy munkavállaló átlagosan 10 hangoskönyvet tud felrögzíteni a nyilvántartó programba és lemezre írni, valamint elkészíteni a tokhoz tartozó borítót és vonalkódot úgy, hogy egy ilyen munkanapon semmi mással nem foglalkozik. A pendrive-on történő kölcsönzés ezt a munkamenetet lényegesen megváltoztatja, a kölcsönzéshez szükséges időt lényegesen lerövidíti majd. Az MVGYOSZ Hangoskönyvtár applikációt eddig több mint 374-en töltötték le.

Braille-könyv kölcsönzés

A Braille-könyvek új helyükre történő költöztetése még folyamatban van. Ennek oka az, hogy a Braille-könyvtáros betegállományban van és az állománytranszportot ő irányítja. A szolgáltatás meghirdetetten szünetel, de a beérkező könyveket az SzK munkatársai átveszik és igyekeznek a kölcsönzéseket is teljesíteni.

Segédeszköz értékesítés

Az árukészlet feltöltése és megújítása folyamatos. Egy külföldi, minőségi termékeket gyártó beszállítótól vásároltunk többféle magyarul beszélő vagy

hangjelzést adó eszközt. Sláger termék is lehet egy androidos és iPhone készülékekhez csatlakoztatható headset, melynek klasszikus telefonkagyló alakja van és a mérete is ahhoz hasonló. A telefonhoz vezetékkel csatlakoztatható, mini jack aljzaton keresztül.

Vakvezetőkutya használatának biztosítása

A VKK állatorvosi rendelője és az ahhoz tartozó váró, valamint műtő helyiségek felújítása befejeződött.

Az átadó tanfolyamokon használt úgynevezett „átadós” szobák szimulációs szobává alakulnak, némi szakmunka eredményeként. A szimulációs szoba lényege, hogy az önálló életvitel folytatását lehet általa szimulálni, vagyis a szobából egy mini konyha és fürdőszoba is nyílik hamarosan. A vakvezetőkutya használat egyik fontos alapfeltétele, hogy az igénylő képes legyen önmagát alapszinten ellátni és ezt igazolni.

Az MVGYOSZ a tulajdonát képező, látássérült gazdához kiadott vakvezető kutyák sürgősségi ellátásához vagy egészségügyi okokból szükséges gyógykezeléséhez támogatási rendszert dolgozott ki. A támogatási összeget cél szerinti adományból tervezi finanszírozni.

Adaptáló csoport

A csoport a székházon belül új helyre költözik. A jelenlegi, Sipeki teremből nyíló irodája helyett a régi Segédeszközbolt két, egymásba nyíló helyiségét foglalja el.

Egyebek

Az MVGYOSZ a Mesterséges Intelligencia Koalíció teljes jogú tagjává vált. A koalícióban a szövetséget Gulyás Zsuzsa és Angyal Gábor képviseli.

25 látássérült kapott térítésmentesen a pendrive-on történő hangoskönyv kölcsönzéshez (is) használható, speciálisan a látássérültek szükségleteit és igényeit figyelembe véve tervezett hordozható MP3 lejátszót. Az eszközök beszerzését a Zuglói Önkormányzat pályázati rendszere finanszírozta, így feltétel volt a látássérült felhasználókkal szemben, hogy zuglói lakcímük legyen.

Zöldhályog szűrés zajlott a székházban. Összesen 42 résztvevőt vizsgáltak meg és 3 esetben állapítottak meg kórosan magas szemnyomást, ami a zöldhályog kialakulásának, vagy meglétének egyik fő tünete.

Beindult az új MVGYOSZ Hírlevél. Az általános visszajelzés pozitív, de akadnak elégedetlen feliratkozottak is. A panaszok oka rendszerint a végfel-

használói eszköz használatával kapcsolatos felhasználói ismeretek hiánya.

Nagy sikert aratott a nőnapra operett és kuplé előadás. A Hermina terem teljesen megtelt. Több mint 300 néző ült a közönség soraiban.

Angyal Gábor szakmai vezető

Jól teljesítettek a tagegyesületek - 2019-től pontrendszer alapján kapnak támogatást

Az MVGYOSZ a központi költségvetési támogatásából minden évben jelentős összeggel, szervezetenként több millió forinttal támogatja a tagegyesületek tevékenységét. Az állami támogatás elosztása évről évre vitákat és újabbnál újabb javaslatokat generál az Egyesületi Elnökök Tanácsa és az elnökség ülésein, de tudható, hogy olyan alapelv nem létezik, ami mindenki szerint kedvező és igazságos lenne. Évről évre visszatérő igény volt azonban az elmúlt évtizedben, hogy a támogatási összegek meghatározásakor az MVGYOSZ valamilyen módon vegye figyelembe az egyesületek teljesítményét, szakmai munkáját és eredményeit. Ennek érdekében került kidolgozásra és 2017 második félévében tesztelésre az a pontozási rendszer, mely számos aspektusból vizsgálja és értékeli a tagegyesületek munkáját és eredményeit.

2018 volt az első év, amiről az egyesületi elnököknek már hivatalosan is a pontrendszer kérdőívét kitöltve kellett számot adniuk, az így kapott pontszám pedig befolyásolta a 2019-es támogatási összeg nagyságát. Az MVGYOSZ vezetősége azonban nem kizárólag ezért tartja hasznosnak a szempontrendszer bevezetését, hanem azért is, mert ezáltal egységes adatok alapján értékelheti a tagegyesületek teljesítményét, fejlődését és ezen keresztül a látássérült embereknek nyújtott szolgáltatásokat.

Mivel a vak és gyengénlátó emberek élethelyzetüktől függően számos különféle segítségre tartanak igényt, a tagegyesületek tevékenysége általában rendkívül sokrétű és változatos. Nem volt könnyű ezért a szövetség szakembereinek rendszerbe foglalni feladataikat, ami a közösség-szervezés-től kezdve a rehabilitációs szolgáltatásokon és tájékoztatási tevékenységeken át egészen az olyan specialitásokig terjed, mint például a segédeszközök kölcsönzése és beszerzésének támogatása, akadálymentesítési tevékenység végzése vagy jogsegély szolgálat biztosítása. Ezekhez társulnak azok a tevékenységek, melyek elsődleges célcsoportját nem a látássérültek

alkotják, hanem a helyi döntéshozók, az óvodások és iskolások vagy a vak emberekkel kapcsolatba kerülő szociális és egészségügyi szakemberek. Része a pontrendszernek továbbá az egyesületek kommunikációs tevékenysége, érdekvédelmi munkája és a szövetséggel való együttműködése is.

Az első teljes év, 2018 számadataira érdemes egy pillantást vetni. A pontrendszer adatgyűjtő kérdőívét 21 tageszület töltötte ki, melyek emberi és anyagi erőforrásaik, társadalmi támogatottságuk, a tagság aktivitása és számos egyéb tényező tekintetében nagy eltéréseket mutatnak. A legkisebb egyesületek mindössze 1-1 fő munkavállalót foglalkoztatnak, míg a legnagyobb foglalkoztató munkavállalóinak száma 2018-ban 79 fő volt, illetve számos egyesület foglalkoztat 10-20 főt. A tageszuletek összesen 152 látás-sérült és 50 egyéb megváltozott munkaképességű személynek adtak munkát tavaly.

A tageszuletekbe 2018-ban 499 fő új tag lépett be, ám sajnálatos módon még mindig többen vannak az elhunyt vagy tagdíj hátralék miatt törölt egyesületi tagok, az összesített taglétszám alig 10.000 fő. A tagságot ország szerűte 136 körzeti csoport vagy helyi közösség fogja össze, egy-egy tageszulethez jellemzően 3-10 ilyen helyi közösség kapcsolódik.

Valamennyi tageszület működtet ügyfélszolgálatot és végez információnyújtó tevékenységet, amit beszámolóik alapján tavaly csaknem 52.000 alkalommal vettek igénybe az érdeklődők. Érdekesség, hogy az egyesületek heti félfogadási ideje 5 és fél és 42 óra között ingadozik, ám többségüknel meghaladja a heti 20 órát.

Információnyújtás céljából három egyesület kivételével minden szervezet küld a tagsága és más érdeklődők részére elektronikus hírlevelet. 2018-ban összesen 1583 alkalommal küldtek ki az egyesületek elektronikus hírlevelet, több tageszület hetente legalább egy alkalommal tájékoztatja ilyen módon az e-mail címmel rendelkező tagjait.

Minden egyesület folytat szemléletformáló tevékenységet, amelyeknek meghatározó színterei a köznevelési intézmények. Óvodai és iskolai érzékenyítő programot a tageszuletek 2018-ban összesen 462 alkalommal tartottak, melyekkel közel 18.000 gyermeket értek el. Érdekesség, hogy ebből 155 alkalmat egyetlen tageszület teljesített. Egyéb érzékenyítő programokkal, foglalkozásokkal további körülbelül 11.000 főt tudtak megszólítani.

A tageszuletek közül 8 biztosít valamilyen elemi rehabilitációs tevékenységet, amit nem célzott pályázati forrásból, hanem egyéb támogatásból vagy önerőből valósít meg. Minden egyesület támogatja valamilyen formában tagjainak speciális segédeszközökhöz való hozzájutását. Ennek a támogatási

programnak fő forrása az MVGYOSZ részére felajánlott SZJA 1%-okból az egyesületeknek elosztott összeg, de több egyesület gyűjt egyéb adományokat vagy szerez pályázati forrásokat is erre a célra. 2018-ban országosan összesen 778 fő kapott anyagi támogatást valamilyen életvitelt megkönnyítő eszköz beszerzésére, ingyenes eszköz kölcsönzést pedig 350 alkalommal biztosítottak. A megpályázható eszközöket a tagság többek között az egyesületek által szervezett segédeszköz bemutatókon ismerheti meg, ilyen rendezvényből 2018-ban országosan 92 valósult meg.

A tagegyesületek egyik legnépszerűbb tevékenysége a kulturális, szabadidős és sportprogramok szervezése. 2018-ban a 21 tagegyesületnél összesen 324 kulturális, 766 szabadidős és 347 sport foglalkozás valósult meg. A tagságot megszólító programokon túl számos szakmai konferenciát és egyéb rendezvényt is szerveztek az egyesületek, 2018-ban összesen 249-et.

Az MVGYOSZ tagegyesületei gyakran jelennek meg tevékenységeikkel, szolgáltatásaikkal, figyelemfelkeltő programjaikkal a nyilvánosság előtt és tartanak számot elsősorban a helyi, alkalom adtán az országos sajtó érdeklődésére. 2018-ban a tagegyesületek összesen 401 médiamegjelenéssel büszkélkedhettek.

Az MVGYOSZ elnökségének március 14-ei ülésén dr. Nagy Sándor elnök pozitívan értékelte és elismerte a tagegyesületek eredményeit. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a szempontrendszerben az adatok megadása során előfordult, hogy a tagegyesületek munkatársai vagy vezetői nem megfelelően értelmezték a pontrendszerhez tartozó kitöltési útmutatóban foglaltakat. Az egyesületek eredményeit összegző táblázatból jól láthatóak nemcsak a megyei adottságok és az azokból eredő különbségek, hanem az is, hogy mely szervezeteknek melyik tevékenységeiket célszerű erősíteniük. 2019-ben az MVGYOSZ vezetése a három legjobban és leggyengébben teljesítő tagegyesület munkáját ellenőrzi.

Németh Orsolya

Új szakaszhoz érkezik a 3-as metró felújítása

Hamarosan fontos, a lakosság számára is látványos mérföldkőhöz érkezik a 3-as metróvonal felújítása. A 2017. novemberében lezárt északi szakaszt, azaz az Újpest központ és Dózsa György út megálló közötti vonalat terv szerint március utolsó napjaiban vehetik birtokba az utasok. A felújítás eredményeként az állomások nemcsak megújulnak, hanem teljes körűen aka-

dálymentesek is lesznek.

Az eddig csak tervekről megismert akadálymentesítés gyakorlati bemutatására és véleményezésére került sor 2019. március 8-án délelőtt a Dózsa György út megállóban. A még építési területként lezárt állomáson a beruházó, a tervező és a kivitelező képviselői közös bejárást tartottak az MVGYOSZ akadálymentesítésért felelős szakembereivel és a VGYKE látássérült munkatársaival. A bejárás természetesen a vak és gyengénlátó utasok tájékozódását és biztonságos közlekedését elősegítő taktilis burkolati jelzések és az ATS rendszer került fókuszba.

Ahogy arról csaknem egy évvel ezelőtt beszámoltunk, a 3-as metróvonal állomásainak egy jelentős részén - az északi szakasz minden állomásán - megtörténik a teljes padlóburkolat cseréje, ami lehetővé teszi, hogy a taktilis jelzések szerves részét képezzék a burkolatrendszernek. A jó tapasztalatokra építve adta magát, hogy a 4-es metróban elhelyezett és ott már bevált megoldást, vagyis az ott alkalmazottal megegyező mintázatú, egyedileg gyártott taktilis burkolatokat alkalmazzák ezeken az állomásokon is. A tervezés során rehabilitációs szakmérnök dolgozta ki és egyeztette az érdekvédelmi szervezetekkel a vezetősávok nyomvonalát és a figyelmeztető jelzések elhelyezésének rendjét, mely megfelel az MVGYOSZ vonatkozó ajánlásában foglaltaknak is. A kivitelezés a terveknek megfelelően valósult meg. Ugyanakkor az elméletben tökéletes megoldás gyakorlati kipróbálása során az érdekvédők azt tapasztalták, hogy az egyedileg gyártott taktilis elemek, különösen a veszélyre figyelmeztető jelzések, nem állják ki a használat próbáját, érzékelhetőségük a kiemelkedő elemek alacsonysága miatt nem megfelelő. A tesztelők tapasztalták továbbá, hogy a taktilis jelzések magassága nem egyenletes, az esetenként az egymás mellett elhelyezett burkolólapokon is különböző, ezért kérték ennek kijavítását, amire a beruházó képviselői ígéretet tettek.

A 4-es metró állomásain a látássérült utasok által már szintén megszokott ATS-rendszer - a jó tapasztalatok okán - ugyancsak beépítésre kerül a 3-as

metró mozgólépcsőibe. Így az utasok itt is a jelzőlámpák hangjelzésének bekapcsolására szolgáló távirányítóval aktiválhatják majd a hangjelzést, ami a megfelelő irányba haladó mozgólépcső felé orientálja őket. A kipróbálásakor a hangjelzés más volt, mint amit a felhasználók a 4-es metróban már megszokhattak, ezért a bejárás résztvevői kérték az orientációs hang egységesítését, ami nem interferál majd a metrók ajtózárást jelző hangjával. Ugyancsak a résztvevő szakemberek jelzése alapján a hangjelzés minden esetben a megfelelő irányba haladó mozgólépcső haladási irányának jobb oldalán szólal majd meg.

Az ATS-t fejlesztő cég hamarosan előrukkol egy újabb megoldással is, ami már egyetlen gombnyomást sem igényel. Az általuk a közelmúltban kifejlesztett mobiltelefonos alkalmazás Wifi jelek segítségével érzékeli, hogy a felhasználó közelít a mozgólépcsőhöz és automatikusan aktiválja a segítő hangjelzést. A fejlesztő ígérete szerint az applikáció egy-két héttel a felújított állomások átadása után hozzáférhető lesz. Az újítás egyetlen szépséghibája, hogy első körben Android rendszerű okoseszközökre került kifejlesztésre az applikáció, miközben az azt használó vak és aliglátó személyek jelentős többsége az iPhone-okat részesíti előnyben. A fejlesztést végző cég képviselője szerint azonban iOS eszközökre is elkészül majd az alkalmazás.

Az északi szakasz átadását követő hetekben újabb bejárásra kerül sor, mely valamennyi felújított állomást érinti. Az átadást követő nagyjából egy hétben várhatóan a teljes útvonalon közlekedik majd a 3-as metró, hogy aztán a déli szakaszon kezdődjön meg a felújítás.

(Időközben újabb változások történtek a felújított és átadott vonalon. A szerk. megjegyzése)

Az MVGYOSZ akadálymentesítési ügyekkel foglalkozó munkatársai, Németh Orsolya és Erhart Péter március 26-án részt vettek a megújult szakasz állomásain zajlott bejáráson. A megrendelő, a tervező és a kivitelezők részvételével megvalósult ellenőrzés célja a vak és gyengénlátó utasok tájékozódását és biztonságos közlekedését támogató rendszerek kialakításának megtekintése, kipróbálása és az esetleges észrevételek megtétele, javítási javaslatok jelzése volt.

A bejárás során a résztvevők különös figyelmet fordítottak a taktilis vezetőszalagok és veszélyre figyelmeztető jelzések kialakítására és megfelelőségére. Ilyen jelzések segítik majd a bejáratoknál és a peronokon a tájékozódást, illetve a liftek hívógombjainak megtalálását, a lépcsősorok észlelését és több helyen az aluljárók felszíni megközelítését is. Emellett a lépcsősorok kezdetét és végét a gyengénlátók számára is jól látható módon jelölték, a mozgó-

lépcsők haladási irányát a 4-es metróvonalon már megismert ATS-rendszer jelzi, az akadálymentes közlekedést pedig liftek is segítik.

A 3-as metró felújítási projektje lassan három éve zajlik. A beruházó, a tervezők és a látássérült emberek érdekvédelmi szervezetei a kezdetektől szoros együttműködésben dolgoznak annak érdekében, hogy a megújuló metróvonal a vak és gyengénlátó emberek számára is egyenlő eséllyel hozzáférhető legyen. Az együttműködés folytatódik a déli és a középső szakasz felújítása során.

A bejárásról a BKV is hírt adott a 3-as metró felújítás projekt honlapján, ami itt olvasható: <http://www.m3felujitas.hu/node/362>

Németh Orsolya

Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025. között

Az Országos Fogyatékosügyi Program (OFP), mint a fogyatékos emberek életkörülményeinek javítását, társadalmi befogadását és esélyegyenlőségük biztosítását célul kitűző stratégia a 2015-2025. közötti időszakra határozza meg az állam és intézményrendszerének feladatait a területen. A programhoz középtávú intézkedési tervek tartoznak, melyek 3-4 éves időszakokban fogalmazzák meg a célok elérése érdekében szükséges lépéseket és rendelkeznek azokhoz határidőket, erőforrásokat. Az első ilyen középtávú intézkedési terv a 2015-2018. közötti időszakra határozta meg a teendőket, 2019-2021. között pedig egy újabb cselekvési terv lesz hivatott irányt mutatni a szakmapolitika és a kormányzat számára.

A 2019-2021. közötti időszakra vonatkozó intézkedési terv előkészítése - bár már 2019 márciusát írjuk - még javában zajlik. A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) már 2018 őszén elkezdte összegyűjteni az országos érdekvédelmi szervezetek javaslatait, melyeket aztán benyújtott az EMMI Fogyatékosügyi Főosztályának. A gazdag javaslatcsomag - ahogy az OFP is - felöleli az élet minden területét az egészségügytől a nevelés-oktatáson, a szociális ellátásokon, a foglalkoztatáson, a társadalmi részvételen, a családi életen, a lakhatáson és közlekedésen át a szabadidő, kultúra és sport területéig, kiemelt hangsúlyt helyezve az autizmussal élő és a halmozottan fogyatékos emberek helyzetének javítására. A minisztériumban elkészült és a szervezetek részére 2019. február 28-án megküldött intézkedési terv tervezet azonban ezekből igen keveset tartalmazott, illetve az

érdekvédelem álláspontja szerint számos ponton túlságosan általánosan fogalmazták meg az elérendő célokat.

A tervezettel kapcsolatos észrevételeiket és javaslataikat terjesztették elő az országos érdekképviselői szervezetek képviselői azon az egyeztetésen, melyet a tárgyban a Minisztérium hívott össze március 11-ére. Az MVGYOSZ-t jelen sorok írója képviselte, aki a szövetség észrevételeit és javaslatait dr. Nagy Sándor elnökkel és dr. Bölkény Ágota jogtanácsossal közösen dolgozta ki.

Az MVGYOSZ legfontosabb észrevétele az volt, hogy rendkívül nehéz tervet készíteni egy előttünk álló időszakra úgy, hogy az előző évekre meghatározott célkitűzések megvalósulásáról csak részleges információkkal rendelkezünk. Tekintettel arra, hogy az Országos fogyatékosügy programra vonatkozó jogszabály 2019. október 31-éig ad határidőt a 2015-2018. közötti időszak értékelésére, a jövőre nézve javasoljuk valamilyen köztes értékelési rendszer bevezetését is a tervezés elősegítése érdekében. Az értékelés fontosságát és az egyes területeken történt előrehaladással kapcsolatos információk hiányát a többi szervezet képviselői is hangsúlyozták.

Az MVGYOSZ több olyan ponttal kapcsolatban is kérdéseket tett fel, melyek megfogalmazása túlságosan általános. Ilyen például a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak felülvizsgálatára vagy a fogyatékos személyek szabadidős- és versenysportjának fejlesztésére vonatkozó része a tervezetnek. Emellett számos ponton javasolt a szövetség és más szervezetek képviselője is pontosítást, konkrétabb meghatározást, illetve újragondolást. Gyakori kritikaként fogalmazódott meg, hogy szó szerint kerültek átemelésre egyes pontok a korábbi intézkedési tervből úgy, hogy az azokban meghatározott területeken történt előrehaladás nem nyilvánvaló. Ilyen intézkedés például a látássérültek elemi rehabilitációjára vonatkozó törvény előkészítése és a közösségi közlekedés akadálymentesítése is. Meglepődve talákoztunk azzal a tervvel is, miszerint a közkönyvtárakban kell biztosítani a fogyatékos személyek számára hozzáférhető formátumú műveket, miközben a gyakorlatban egyre inkább az online hozzáférés az ésszerű és az érintettek által is preferált megoldás. Problémaként fogalmazták meg a jelenlévők az integrált és inkluzív oktatás elégtelen feltételeit és a lassan kezelhetetlenné váló szakemberhiányt, a fogyatékos emberek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáféréseinek súlyos korlátait, illetve jelezték, hogy a Család- és Gyermejjóléti Központokban kialakított fogyatékosügy tanácsadó hálózat működtetését nem folytatni, hanem mindenekelőtt felülvizsgálni és értékelni kell.

Az egyeztetést összehívó és vezető Fülöp Attila helyettes államtitkár az MGVYOSZ javaslatára reagálva úgy döntött, hogy az elkészült tervezetet nem viszi tovább a kormány elé, hanem a fogyatékos emberek érdekképviselői szervezeteivel közösen értékelve az elmúlt négy évben elért eredményeket együtt határozzák meg a következő három év legfontosabb prioritásait. Ehhez azt kérte az érdekvédelmi szervezetek képviselőitől, hogy célcsoportonként néhány különösen nagy prioritású területre vonatkozóan fogalmazzanak meg konkrét és három éven belül megvalósítható intézkedési javaslatot. Az új intézkedési tervnek a helyettes államtitkár szerint június 30-ig el kell készülnie. Az értékelési és tervezési munkában az MGVYOSZ természetesen a továbbiakban is részt vesz.

Németh Orsolya

Akadálymentes konzultációs honlap

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége nemcsak a fizikai, hanem a virtuális terek akadálymentessé tételéért is igyekszik minél többet tenni. Bár tavaly óta törvény szabályozza a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítését (2018. évi LXXV. törvény), a tavalyi Nemzeti Konzultációs kérdőívet nem sikerült akadálymentes formában megvalósítani, a kitöltése nem volt lehetséges egérhasználat nélkül, kizárólag billentyűzettel való navigálással. Ezáltal az összes vak és gyengénlátó, mozgáskorlátozott, illetve finommotorikus mozgásra képtelen embert kizárták a kitöltésből.

Minden weboldal tervezésénél kötelező lenne figyelembe venni a törvényben hivatkozott nemzeti szabványban leírt nagyjából 50 alapvető, melyek közt nemcsak a könnyű navigálhatóság, de például a megfelelő színtávolság is alapvető követelményként szerepel. A dizájn tervezésénél sokszor csak arra gondolnak a grafikusok, hogy modern kinézetű terméket hozzanak létre, de az akadálymentes felhasználást egyáltalán nem veszik figyelembe. Ez ellen próbál közösen tenni a szövetség és az Informatika a Látássérültekért Alapítvány.

Március 13-án, szerdán az MGVYOSZ elnöke, dr. Nagy Sándor és az INFOALAP elnöke, Szuhaj Mihály látogatást tettek a Miniszterelnöki Kabinetirodában, hogy Nyitrai Zsolt kabinetfőnök vezetésével átbeszéljék a következő konzultációs kérdőívet készítő céggel a honlap akadálymentesíté-

sének kritériumait. Abban sikerült megállapodni, hogy az új oldal elkészülte után az MVGYOSZ és az INFOALAP szakemberei lehetnek az elsők, akik tesztelik a konzultációs honlap akadálymentességét, hiszen ki más lenne alkalmasabb erre, mint aki maga is vak vagy gyengénlátó ember és egyben szakértője az infokommunikációs akadálymentesítésnek. Ha a projekt sikeresen zárul, az újabb kis lépés lesz az esélyegyenlőség megvalósulásának irányába.

Ádám Judit

Találkozó Fülöp Attilával

A MVGYOSZ nem titkolt vágya, hogy a 2020-as költségvetési támogatásból egy, a tavalyihoz képest megemelt összeget kapjon a szolgáltatások fejlesztésére, az egyesületek támogatására és a Távszem projekt fenntartására. Ezekről a lehetőségekről beszélgett március 19-én dr. Nagy Sándor, az MVGYOSZ elnöke és a Távszem projekt munkatársai Fülöp Attilával, a szociális ügyekért felelős államtitkárral. Eredményes találkozó volt, következő lépésként az MVGYOSZ szakmai indoklást készít a minisztérium részére a költségvetési támogatás emelésének érdekében, illetve részletes tervet nyújt be a Távszem innovációs javaslatairól, hiszen a projekt olyan lehetőségeket rejt, amelyeket nagy hiba lenne nem kiaknázni.

Emellett szóba került a székház felújításának kérdése, mely jelenleg az előzetes tervezés, kalkuláció fázisában jár. A teljes átalakítás költségei több mint 2 milliárd forintba rúgnak. Az előzetes tervek alapján még idén szavazni fog a kormány a székház felújítására szánt összeg odaítéléséről.

Ádám Judit

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

A hangomat adom – beszélgetés Vass Istvánnal

Beszélgetéssorozatunk olyan önkéntes felolvasókkal készül, akik a Bodor Tibor Kulturális Egyesületben dolgoznak, s örvendeztetnek meg bennünket újabb és újabb Hangoskönyvekkel. Fogadják az interjúkat olyan szeretettel, amilyen örömmel felolvasóink nyilatkoznak.

- Kérem, meséljen egy kicsit magáról, mindennapjairól, munkájáról, szabadidős tevékenységeiről, stb.

- December végén betöltöttem a 64. évemet. Lajos barátom el is küldte nekem Paul McCartney zenés köszöntőjét: When I'm sixty-four. Az aktív szakmai pályafutásomat befejeztem. Magyar-angol szakos tanárként dolgoztam tizenegy-két évet, majd 38 éves koromban a másoddiplomám megszerzése után a rendszerváltozás utáni bankrendszerben helyezkedtem el. Első blikkre a két terület talán messzinek tűnhet egymástól, de az angol nyelv mint közös kapcsolódási pont jelentősen szűkítette a rést.

Hála Istennek, szép családom van: feleségem, két felnőtt házas fiam és egy gyönyörű kis másfél éves fiú unokám, akik elégedetté és boldoggá teszik az életemet.

Hetente egy napot unokázom, szívesen veszem ki a részem a főzésből, amire korábban nem futotta az időmből.

Az evésen túl jelentős kultúrértséggel is rendelkezem, így rendszeresen járok jazz- és komolyzenei hangversenyre és moziba. Sokat olvasok szép irodalmat, kevesebb politikát, csiszolgom az angolságomat és olykor írogatok is.

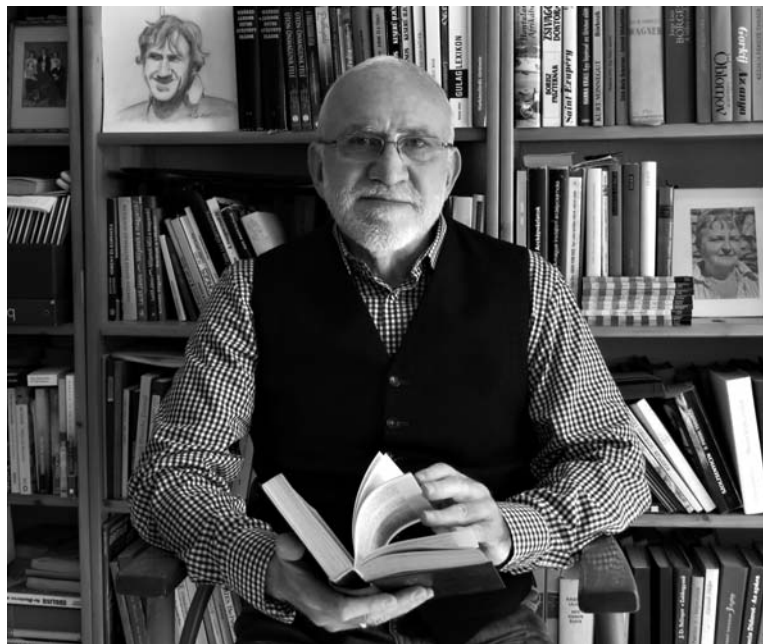
Rendszeresen kerékpározom (jó időben a szabadban, máskor szobabiciklin) és naponta gyógytornázom, illetve sétálok.

- Gyerekként milyen barátságban volt a könyvekkel és az olvasással?

- Nem voltam igazán szoros kapcsolatban az olvasással. A kötelező olvasmányoknál messzebb nem igen jutottam. A könyvek szeretete tizenéves koromban kezdett kialakulni bennem, elsősorban az akkor már olvasó barátaim hatására. Ugyanakkor a családban az anyai nagymamám nagyon szerette a könyveket. Én jártam át a szomszédos falu könyvtárába, és hordtam neki haza az olvasnivalót. Ma is emlékszem ezeknek a könyveknek a kissé porosdohos illatára, ill. a liliputi Gabi fodrászra, aki fodrász és könyvtáros volt egy személyben, és ahogy forgolódott szegény a beteg hátával a polcok között.

- Hogyan került kapcsolatba a Bodor Tibor Kulturális Egyesülettel?

- 2017 végén, 2018 elején hetekre ágyba döntött a kór. Miután jó időre kivonódtam a forgalomból, volt módom átgondolni, hogy mit is szeretnék kezdeni magammal az akkor már küszöbön lévő nyugdíjba vonulásom után. Az a gondolat munkálkodott bennem, hogy mindenképpen

valamilyen önkéntes munkát szeretnék végezni, mert hiszem, hogy van még bőven javítani való Isten szép világán.

Ezt követően egy-két héten belül a feleségem az interneten talált egy felhívást, amelyben önkéntes felolvasókat kerestek. Középiskolás koromban diákszínjátzó voltam, később tanárként olvastam fel irodalmi szemelvényeket a tanítványaimnak. Sőt elárulhatom azt is, hogy megismerkedésünkkor a feleségem először az orgánomomba szeretett bele. Egy szó, mint száz, mindketten úgy véltük, hogy a hangoskönyv készítést nekem találták ki.

Miután Maxi elfogadta a beküldött próbaolvasásomat, azonnal bele is vettem magam a munkába. Azóta tulajdonképpen ez a tevékenység adja a mindennapjaim gerincét.

- Mit olvas fel szívesen?

- Eddig kilenc könyvet olvastam fel; elmondhatom, hogy mindegyik a szívem csücske. Az eddig felolvasott művek műfaji spektruma a regénytől a novellákon és esszéken át a pszichológiáig, az útirajzig terjed. Mindent szívesen vállalok, ami személyesen megérint, és amiről azt gondolom, hogy mások számára is fontos üzenetet hordoz.

Számomra kettős gyönyörűség a felolvasás; egyrészt a már említett újraolvasás öröme, másrészt a művekbe kódolt tartalom közvetítésének az izgalma egy új kommunikációs eszköz által.

- Jelenleg milyen könyvön dolgozik?

- A tizedik könyvön dolgozom, Temesi Ferenc Bartók című regényén. Hihetetlen szellemi élmény ezt a műfaji megjelölése ellenére nagyon gazdag kor- és kultúrtörténeti anyagot újraolvasni és remélhetőleg a majdani hallgatóság számára is élvezetessé tenni.

- Egyéni könyvkéréssel felkeresték már?
  - Maxi nemrég megkeresett egy könyvvel, amely az 1920-as évek kávéházi világáról szól. Az én hangomon képzelem el az anyagot. Ez lesz a következő munkám, amit elkezdek, amint befejeztem a lassan elkészülő Bartók könyvet.
  - Ha akadnak nehézségei felolvasás közben, mik ezek?
  - Nehézségek minden munkában akadnak, de természetesen nem ezek vannak túlsúlyban. Elég gyakran le kell állítanom a felvételt, ha például egy padlógázás autó vagy egy felbőszült csaholó kutya halad el a ház előtt. Ami viszont rajtam múlik, az a nyelvem összeakadása, amikor kevésbé vagyok koncentrált. Persze ezek a körülmények könnyen kiiktathatók, ha az ember megállítja a felvételt, és megismétli az érintett szövegrészt.
  - Kedvcsinálásként, ajánlana röviden egyet a felolvasott könyvei közül?
  - Kepes Andrásnak a Világkép című opuszát emelem ki. Rendkívül könnyed stílusban ír olyan nagy fajsúlyú témákról, mint például a világvallások, a migráció vagy a környezetünk pusztításának, pusztulásának kérdései. Élete során rengeteget utazott és sok kultúrában élt hosszabb-rövidebb ideig, ami felruházta őt a másik ember elviselésének, tiszteletének a képességével. A legszélsőségesebb helyzetekben is meg tudta őrizni az emberségét és finom humorát. Jó szívvel tudom ajánlani a könyvet mindenkinek, akit érdekel a különböző civilizációk egymás mellett élése.
  - Hosszú távon tervez valamit a közeljövőben?
  - Hosszú távra azt tervezem, hogy szeretnék minél tovább itt lenni ezen a Föld nevű bolygón, és a családom, illetve a tágabb környezetem hasznára lenni. Hogy láthassam a többi unokám megszületését is, és segíthessem a növekedésüket.
- Zárszóként két dolgot még el kell mondanom. A Bodor Tibor Kulturális Egyesületben egy olyan új közösségre találtam, amelyet nem mertem remélni. Katát, Mónit és Maxit meg a többieket is nagyszerű embereknek tartom és hálás vagyok, hogy ismerhetem őket.
- Fontosnak tartom, hogy változzunk, egyre finomodjunk. A változást nem a másik embertől várva, hanem magunkon kezdve. Forradalomra van szükség, de nem kint az utcán, a barikádon, hanem a lélek forradalmára. És ha mindnyájunkban megtörténik a változás, előbb-utóbb a környezetünkben is viszontlátjuk azt.
- Köszönjük a sok szép felolvasott könyvet, további sok sikert és jó egészséget kívánunk!

Árvay Mária

Erdősné Onda Marica: Más szemmel

Négykor, amikor végzek a munkahelyemen, mindig csúcsforgalomban igyekszünk haza vakvezető kutyusommal. Ma sem volt ez másképp. Főleg pénteken rohan mindenki, gondolom bevásárolni, vagy egy hajtós hét után kipihenni a fáradalmakat.

Bogi is észlelhetően siet hazafelé, hogy végre lekerüljön róla a hám, a felelősség, és gondtalan játékba kezdhessen négylábú barátnőjével, Zinával.

Átjárók, zebrák, jobbra és balra kanyarodások után, embereket, kerékpárokat, babakocsikat, szaladgáló kisgyermekeket kerülgetve fordulunk be az utcánkba. Itt mindig visszafogom a vehemens kis sofőrömet, mert a szociális otthonnál gyakran találkozunk bottal, járókerettel tipegő idős emberekkel. Csöndes beszédre leszek figyelmes, lassítom lépteimet, Bogi alkalmazkodik hozzám. Érzem, hogy figyel, jobbról próbál kerülni valamit, majd megtorpan, instrukciót vár. Sajnos ismerem már jól, hogy képes megállni egy kis simogatásért, vagy öntudatosan néz az előtte állóra, szemével kérdezve: - Na, mi lenne, ha kikerülnél?

- Bogi, tovább előre!- mondom határozottan.

Nem szeretem, ha kényelmeskedik és mással oldatja meg a feladatot. Nem, mintha legtöbbször nem értenék vele egyet, hiszen sokkal könnyebb egy látó embernek ellépni előlünk, mint egy kis labradornak navigálnia úgy nem látó gazdiját, hogy mindenki kényelmesen elférjen a sokszor keskeny és rossz minőségű járdákon. Ez többnyire babakocsit toló anyukákkal szokott kényelmetlenné válni, hiszen érthető módon, nem szeretné letolni a kocsit a fűbe, esetleg sárba. Nem beszélve a vízelvezető csatornákról vagy árkokról, amik a legtöbb utcában fellelhetőek, akárcsak a rossz kerítések, vagy ha jók, akkor kiér mögülnk a sövény vagy valami más növény, esetleg a ház falából áll ki a konvektorrács, belemezelt ablakpárkány, ami sérülést is okozhat. Ezért rossz, hogy keskeny a járda, ami rendszerint középen fel van bontva, majd egyenetlenül visszaaszfaltozva. Ezt szegélyezi a csatorna vagy a füves árok, esetleg sövény, fák, bokrok, mert ugye valami zöld mégiscsak kell, és már futhatnak is az autók a kövesúton. A járdák szélessége a legtöbb helyen az egy métert sem éri el. Azért, ha itt szembekerül egy babakocsi meg egy kisededhez képest hatalmas fekete kutya egy vak gazdival... Nos, a találkozás végkifejletének csak az intelligencia, vagy annak hiánya szabhat határt. Ha tudom, hogy akadálymentes a terep, akkor általában önszántamból lehúzódom, pláne, ha meghallom a szembejövő forgalmat. Ha a szülő szúr ki hamarabb minket, akkor ő áll le egy kapubejárónál vagy valami szélesebb helyen és előzékenyen utunkra enged. Ez eddig teljesen korrekt. A baj ott kezdődik,

ha olyan szűkületnél találkozunk össze, ahol szinte lehetetlen félrehúzódnia utat engedni.

Bogi, mint bájos, játékos és főként közvetlen és barátságos vakvezető kutya, egészen biztosan bemutatkozna a fejmagasságában lévő gyermeknek. Ha a baba vigyorog, akkor örömködünk egy kicsit anyukával, majd megpróbálunk féloldalasan, pocit behúzva elslisszanni egymás mellett. Nagy örömmre egyre inkább ez az általános, hogy az emberek felismerik a segítő kutyákat és barátságosan vagy kimért udvariassággal igyekeznek megoldani a találkozásokat.

Van azért ellenpélda is. Amikor ingerülten megkérdezik, hogy miért pont most és itt kell sétáltatnom a kutyámat a csúcsforgalomban?

Erre én megpróbálom a kedélyállapotomat legjobban titkolva, nyugodt hangon közölni, hogy nem sétálunk, dolgozni megyünk, vagy épp voltunk. Erre még sosem jött válasz, bár kétségem sincs afelől, hogy hitetlenkedve fogadják eme megnyilvánulásomat.

Több évtizedes kutyás közlekedésem során egyetlen egyszer fordult elő, hogy az anyuka sikoltozva sarkon fordult és a legközelebbi lehetőségnél átszaladt az úton a túloldalra. Nagyon rossz érzés volt.

Mindig kényelmetlenül érzem magam, ha bájos négylábúm riadalmat kelt. Talán akik félnek a nagytestű ebektől nem tudják mérlegelni, hogy nem lehet segítőtárs egy agresszív, támadó hajlamú állatból.

Na, de jól eltértem az eredeti mondandómtól, bár azt hiszem, a történet megértéséhez mégis csak vázolnom kellett a helyi járdaviszonyokat.

Bogi megemberelte magát, akarom mondani: összeszedte a kis fejéből a tanultakat és balról próbálta kerülni az akadályt, noha ehhez már le kellett lépnie a járdáról.

Jellegzetes csoszogást és bot vagy járókeret koppanását hallottam. Ezek szerint nem tévedtem, ma is találkoztunk a kellemes időjárást kihasználó, sétálgató idős emberrel.

- Várjon kedves, elengedem - mondta a bácsi.

- Tessék csak maradni, majd a kutya kikerüli - vágott közbe egy fiatal, de legalábbis fiatalos női hang a fal mellől.

Fejemben kirajzolódott a kép: Az épület falánál egy nő állt, vele szemben a bácsika; beszélgettek. Megérkeztünk Bogival, aki került volna jobbról, de az asszony rendíthetetlen nyugalommal állt és hallgatta a beszélgetőtársát. Balról, a bácsi mögött már nem volt annyi hely, hogy Bogi nyugodt lelkiismerettel választhatta volna a kerülést azon az oldalon. Tehát megállt és nézett az emberekre, megoldást várva. Unszolásomra azonban lelépett a járdáról

és kikerülte őket. Szerencsére épp nem volt csatorna vagy más bokatoró akadály, sőt. Tudomásom szerint a szemben lévő iskolához tartozó parkoló van ezen a szakaszon a járda mellett, ahol épp nem várakozott egy négyke-rekű sem.

A női hang nevetgélve méltatta az „ügyes kutyust”.

A bácsi mégiscsak arrébb lépkedett, legalábbis erre következtettem a meg-változott hangirányból.

A lakásunkig tartó rövid szakaszon végigfutott néhány gondolat a fejem-ben.

Először is, hogy nem szeretnék mélyre menő következtetéseket levonni, mert nem látok, tehát nem tudom teljes biztonsággal felmérni a helyzetet. Nem tudhatom, hogy mi okból nem lépett el előlünk ez a nő. Ha nyomós oka volt rá, akkor ezer bocsánat. Ha viszont könnyedén megtehetette volna, akkor nem értem: miért gondolja azt egy egészséges ember, hogy kényelmesen várakozik, amíg a sérült megoldja a helyzetet, vagy ha nem ő, hát az okos kutyája? De, ami még ettől is jobban foglalkoztat, hogy miért gondolja úgy egy mozgásában korlátozott idős ember, hogy szívesen utunkra enged, hogy megkönnyítse a közlekedésünket?

Sérültek szolidaritása? Lehet, hogy a legtöbb embernek el sem jut a tuda-táig, mit lát, vagy csodálja, esetleg kíváncsian teszteli a négy lábú segítőket?

Egy másik sérült ember, bármilyen fogyatékossgal éljen is, hamarabb belátja, hogy önállóságunk ellenére is jól eshet a segítség?

Nem akarok senkit sem megbántani, főleg nem ítélni mások cseleke-detei vagy gondolkodásmódja felett. Nem várom el, hogy kiürüljön az utca vagy félreugráljanak előlünk az emberek. Egyszerűen csak érdekelne, hogy miért alakulnak ki ilyen helyzetek.

Persze lehet, hogy a legvalószínűbb magyarázat az, hogy a legtöbb embernek nincs ideje, türelme vagy igénye ilyeneken agyalni.

Megáll, beszél, továbblép; és nemcsak fizikai, de lelki értelemben is. Leköti látása alapján a gondolatait is a forgalom, vagy a teendői, gondjai, vagy éppen beszélgetőtársának utolsó mondata.

Mondják is, hogy túl sokat agyalok a „miérteken”. Van időm rá, hiszen nem vonja el figyelmemet a vizuális világ. Hangokból, érzésekből, kimondott vagy ki nem mondott félinformációkból építek magam köré egy világot, amin aztán rágódhatok kedvem szerint.

A kapuhoz érve Bogit leszerszámozom, elengedem. Elképzelem, ahogy vidáman elszalad, meghemperedik a fűben, szimatol, majd „összeölelkezik” az időközben érkező Zinával.

Elmosolyodok. Igaza van. Az utcát, munkát és minden vele járó gondolatot zárjunk kívülre és vessük bele magunkat a békés otthonunk, a szeretetteljes családjunk meleg ölelésébe. Vegyük fel a pillanat nyugalmát, örömét, a saját magunk által teremtett mikrokozmosz harmóniáját, amelyből feltöltekezve majd ismét erősen állhatunk a mindennapok kihívásai elé.

Versvilág – összeállította Árvay Mária

Terhes Gábor: Magyar Nagyhét és Húsvét

Szentséges szó szállott a böjti szelekkel,
És negyven napig megszállt az elmélyülés,
Viszem életemet büntől mosott szívvel,
Könnyű lett kereszttem, mint sarjadó vetés.

Nyelvemen szólott, ki megváltott vétkemtől,
Szüksége volt reám, bár méltó nem voltam,
Adott mérhetetlen Szeretet-erejéből,
Felemelt szívemmel mellé állottam.

Földöntúli fénnel ragyogott Keresztje,
Minden istentelen a semmibe hullott,
Ki pusztítva rátört Árpád nemzetére,
Romlott angyalként a sötét mélybe bukott.

Ragyog a Szent Kereszt, fénye Nemzetemen,
Mindeneket elborít égi világa,
Villan síkon, hegyeken, folyók medreiben,
Áldás száll székelykapukra, kopjafákra.

Áldása ez annak, ki nyelvemen szólott,
És élt a Nagyhét tudat-reménységben,
Élő hitre hív az igaz Feltámadott,
Mellé kell állni Testvér-Szövetségben.

Mert Róma, Wittenberg, és Genf immár testvér,

Hamis krisztusoknak örökre veszni kell,
Erre hív az igazban szentelt magyar vér,
Küzdve lelkes erővel, s nem ontott vérrel.

Hittel menni bátran, haladva a korral,
Székelykapuk, kopjafák, ragyogjatok hát,
Feltámadást rejtő áldásos Húsvétal,
Hiszem a Nemzet végső feltámadását!

Tóth Enikő: Nagycsütörtök 2017-ben

Erős szél jár a fák alatt,
itt ragadt néhány pillanat,
Júdás csókja az arcokon,
elárultak? Hát nem tudom...
Hazádban szép, mi Istené,
emberként nézel még felé,
s hittel várod a holnapot,
melyről gyermeked álmodott!

Feltámadást, tiszta jövőt,
apró madárkát felröppenőt,
melynek hangja az égig ér,
imádkozva szebb holnapért...
Kenyér és bor a vacsora,
Jézus nem bántott meg soha,
bűnöd magára vette rég,
tiszta fölötted így az Ég...

Húsvét

Húsvétra készülsz, az ünnepet várod,
tavaszra ébred az égi határ
Eldobod lassan a télikabátot,
nyílik a szíved, égi jelre vár...

Indul a lélek fel a Golgotára,
újragondolva a kereszthalált,
Isten a fiát küldte erre a világra,
s az emberi gyarlóság égre kiált

S eljön a vasárnap arany szavakkal,
hirdeti végre a feltámadást,
múló időben sok új tavasszal,
húsvétnek ünnepét adja majd át...

Horváth Piroska: A könyv illata

Léleknek táplálék a zamatos betű,
egy korty a világból az éltető nedű,
szónoki emelvény, hogy értsék a csodát,
jó szándék tapossa a régen-volt nyomát,

papírlapnak zaja nem szólhatna szebben,
szomjas lélek kortyol, feléled a szellem
pihe-roppanástól, fa-lélek nyögéstől,
eszméket ölelő, bársonyos kötéstől,

rejtett zegzugába betűt ró az elme,
hogy a sziporkának legyen majd értelme...
lágyszóhajok ülnek a szótagok között,
minden remény előtt, minden bánat mögött,

illata van itt az ízes mondandónak,
tisztá lélekcseppnek, a lefestett szónak,
gondolatfürtökbe simított, szép szavak,
miből egy szó-szobrász bálványokat farag,

klaviatúrámot gyorsan klimpírozom,
hogyha márványbetűk regélnek síromon,
sorok közt olvasd el az elrejtett csodát...
verseskönyv illata lengje be a szobád!

Tóth Ágnes: Költészet napjára

Mennyi név mennyi csoda
Kik írtak és daloltak
Szárnyaltak s meghaltak
Ránk hagyták a szavakat

Főhajtás a múltnak
Költőknek múzsáknak
Reménnyel a holnapnak
S halkuló daloknak.

Maradtak lelkekben
Lázadó szívekben
Papíron a könyvekben
Örökre a nemzetben

www.poet.hu

A cinkotai nagyicce története

A cinkotai plébános püspök szeretett volna lenni. Meg is írta Mátyás királynak, hogy így, meg úgy, ő már eleget plébánoskodott, a király tegye meg püspöknek.

Mátyás király megüzente, hogy püspök lehet, ha megfelel az ő három kérdésére: „Hol kel fel a Nap? Mennyit ér a király? Mit gondol a király?” Ha ezeket a kérdéseket megválaszolja a plébános, akkor püspök lehet, ha nem, kiveti még a plébánosságból is. Búnak ereszkedett a plébános. Mit feleljen ő ezekre a kérdésekre?

Odacseppent a plébánoshoz a kántor, látta, hogy a plébános igen lógatja az orrát, megkérdezte:

- Mi bántja úgy a plébános urat, hogy így búnak adta magát?

A plébános elpanaszolta, hogy járt Mátyás királlyal. Azt mondta a kántor:

- Na, ezért egy cseppet se egye magát a plébános úr! Adja ide a reverendáját, elmegyek én Mátyás királyhoz, s megfelelek neki.

A plébános nagy vonakodva, de csak odaadta a reverendáját a kántornak, s az megjelent a király előtt, mint cinkotai plébános.

Kérdezte Mátyás király:

- No, plébános úr, hol kel fel a Nap?

- Felsőgednek Budán, nekem Cinkotán - válaszolta a kántor.

- Hát aztán, mennyit érek én? - tette fel a király a második kérdést.

A kántor azt felelte:

- Huszonkilenc aranyat!

- Ugyan bizony, mért pont huszonkilencet?

- Mikor Krisztus urunkat Júdás elárulta, harminc aranyat kapott érte. A király nem ér annyit, mint Krisztus urunk, egy arannyal olcsóbb!

- Arra mi a válaszod, hogy mit gondolok én?

- Felsőged azt gondolja, hogy a cinkotai plébánossal beszél, pedig én csak a cinkotai kántor vagyok.

Megtetszett Mátyás királynak az okos beszéd. Azt mondta a kántornak:

- Na, fiam, amiért ilyen okosan feleltél a kérdéseimre, teljesítem egy kívánságodat. Mi legyen az?

- Én azt kérem felségedtől, hogy a cinkotai icce kétszer akkora legyen, mint máshol!

Mátyás király mindjárt elrendelte, hogy tegyék törvénybe a dolgot. Mire a kántor hazaért, Cinkotán már kétszer akkora volt az icce, mint máshol. Csak azt felejtette el hozzátenni, hogy az ára ne legyen kétszer annyi, mint eddig volt.

Első a család

A Balázs Béla-díj az akadálymentesítés sikere is

Zalán János producert - a Pesti Magyar Színház jelenlegi igazgatóját - a magyar szinkron szakmai színvonalának emeléséért és a filmes, televíziós tartalmak akadálymentesítése terén végzett kiemelkedő tudományos teljesítményéért állami kitüntetéssel ismerték el.

A Pesti Magyar Színház egy olyan teátrum, ahol a látássérültek minden előadást akadálymentesen, audionarrációval követhetnek. Ezt Zalán János, a színház 2015-ben kinevezett igazgatója vezette be és alakította intézményesült rendszerré. Mindennek természetesen van előzménye – sokéves tudományos munka, nyugat-európai és ausztrál tapasztalatok, valamint húsz év szinkronstúdiós tevékenység kellett ahhoz, hogy az audionarráció színvonalas és folyamatos esélyegyenlőségi szolgáltatássá válhasson az általa vezetett színházban, amely az ő elhivatottságának köszönhetően fogad minden előadásán látássérülteket – a magyar színházak közül egyedüliként.

Zalán János, a Pesti Magyar Színház igazgatója március 15-én Balázs Béla-díjat kapott. Ezt a díjat filmek kapják. Talán kevesen tudják, hogy a szinkronizált filmek végén hallható: „készült a Masterfilm Digital Kft-ben” az voltaképpen a színház mellett egy általa vezetett rendkívül sikeres filmes vállalkozást jelent, amely nemcsak az alkalmazottainak ad munkát, hanem biztos megélhetést jelent sok-sok színésznek is. Zalán János 1994 óta van jelen a hazai filmes-tévécsatornás médiaéletben. Részt vett többek között a Disney Channel, Warner Bros., Cartoon Network, a National Geographic Channel, a Hallmark Channel, az MTM-SBS TV, régebben az Animal Planet, a Discovery és a FoxKids Channel csatornák magyar nyelvű adásainak indításában és gyártásában is.

2017-ben szerezte meg PhD tudományos fokozatát film és videóművészet tudományágban, melynek kutatási területe az audiovizuális tartalmak (film, televíziós sorozat, internetes tartalmak) elérhetővé tétele a látássérültek számára.

A friss Balázs Béla-díjas producer Pesti Magyar Színházban megvalósult audionarráció standardja valójában korábban felállított filmes modelljére épül. A színházi előadások akadálymentesítésével párhuzamosan ugyanis azon dolgozik, hogy filmes modellje alapján a moziban és a DVD forgalmazásban látható filmekhez is legyen akadálymentesített verzió, hiszen a látás-

sérült emberek nemcsak a színházat, de a filmeket is szeretik. A színházi tapasztalatok a mozira is adaptálhatók és viszont. Így ér össze színház és mozi, és az akadálymentesség kidolgozott technológiája.

Ez a díj most mindannak szól, ami Zalán Jánosnak a filmes területen, és az általa vezetett Pesti Magyar Színház elhivatott munkatársainak fontos.

Az MVGYOSZ nevében gratulálunk és további sikeres munkát kívánunk!

Dr. Nagy Sándor elnök

Néhány praktikus és fontos információ adóbevallás idején

2019. március 29.

Tapasztalataink szerint még mindig sok téves információ kering azzal kapcsolatban, hogy milyen esetekben, milyen adókedvezmények illetik meg a fogyatékos illetve egészségkárosodott adózókat, valamint az ellátásban részesülőket. Ezúttal ezeket a rendelkezéseket járjuk körül részletesebben, bízva abban, hogy sikerül az esetleges félreértéseket tisztázni.

Most elsősorban a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kedvezményekre térünk ki, de bizonyos szabályozásbeli ellentmondások kapcsán ismét említést teszünk a szociális hozzájárulási adókedvezményről is.

Személyi kedvezmény

A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódik az ún. személyi kedvezmény, amelyet azok érvényesíthetnek, akik súlyosan fogyatékosnak minősülő emberként kötelesek adófizetésre. Ezen a ponton fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet arra, hogy e kedvezmény szempontjából a súlyos fogyatékosok köre sokkal szélesebben került meghatározásra, mint szokásosan. Ez azt jelenti, hogy nem csak a Fot. (1998. évi XXVI. törvény) alapján súlyosan fogyatékosnak minősülő emberek, illetve a fogyatékosági támogatást vagy rokkantsági járadékot kapók tartoznak ebbe a kategóriába, hanem mindazok, akik az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII. 29.) kormányrendeletben felsorolt betegségek valamelyikében szenvednek. Ez a rendelet számos betegséget sorol fel, a teljesség igénye nélkül ide tartoznak például bizonyos daganatos betegségek, de némely felszívódási zavart okozó intolerancia megbetegedés is.

A személyi kedvezmény a családi kedvezménnyel ellentétben nem az adóalapot, hanem az adót érinti, az arra jogosult személy adóelőlegét havonta

az adott évre érvényes minimálbér 5%-ának megfelelő összeggel kell csökkenteni. Ez idén a 149.000 forintos minimálbért alapul véve 7450 Ft. A személyi kedvezményre is igaz, hogy akár öt évre visszamenőleg is érvényesítheti az, aki elmulasztotta korábban igénybe venni, mert például nem tudott a kedvezmény létezéséről.

Ugyanakkor, ha a fogyatékos személynek adott időszakban nincs személyi jövedelemadó-köteles jövedelme, akkor a kedvezmény elvész, más családtagja azt helyette nem érvényesítheti.

Családi kedvezmény

Köztudott, hogy a családi adókedvezmény szintén a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódik, vagyis azt azok vehetik igénybe, akik valamilyen jogviszonyban (munkaviszony, egyéni vagy társas vállalkozói jogviszony, eseti megbízás, stb.) adóköteles jövedelemre tesznek szert, és emellett olyan gyermekről gondoskodnak, aki után családi pótlékra (nevelési ellátás vagy iskoláztatási támogatás) jogosultak.

Az viszont talán már kevésbé ismert tény, hogy ezt a kedvezményt olyan személy is érvényesítheti, aki rokkantsági járadékban részesül, vagy aki a családi pótlékot saját maga után kapja. Már itt utalunk azonban arra, hogy nem illeti meg a családi kedvezmény csupán ellátása alapján azt, aki rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátásban részesül.

A családi kedvezmény az adózó összevont adóalapba tartozó jövedelmével összefüggésben érvényesíthető, mértéke függ az adott családban eltarthattnak minősülők számától is. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy ha például a rokkantsági járadékos vagy családi pótlékra jogosult személy egyedül él, illetve nincs más a családjában, aki után a kedvezmény igénybe vehető lenne, akkor ő havonta kb. 10.000 forint adókedvezményre jogosult. Ha még van egy gyermeke is, kettőjük után már közel 40.000 forint adókedvezmény jár havonta.

Ha a rokkantsági járadékosnak nincs személyi jövedelemadó köteles jövedelme, de van olyan családtagja, aki dolgozik, akkor - a személyi kedvezménnyel ellentétben - ezt a rokkant személyt megillető családi kedvezményt a családtag is érvényesítheti.

Erre a kedvezményre is igaz, hogy lehetőség van annak utólagos, öt évre visszamenőleges érvényesítésére önellenőrzés útján.

Más a helyzet a foglalkoztatókat megillető szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó kedvezménnyel, mely jelenleg nem érvényesíthető, ha rokkant-

sági járadékos személyt foglalkoztatnak. Mint ahogy arról egy korábbi írásunkban részletesen szóltunk, ez évtől már minden megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatója élhet ezzel a kedvezménnyel, a rokkantsági járadékosokra azonban annak ellenére nem terjesztették ki, hogy azt több alkalommal, több fórumon is kezdeményezték a fogyatékos érdekképviselői szervezetek.

Mivel a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó kedvezmény a foglalkoztatóknak komoly könnyítést jelent (adókedvezményként az adóalap, de legalább az adott évre érvényes minimálbér kétszerese után megállapított 19,5% adó megfizetése alól mentesülhetnek), ezért a számukra előnyösebb, ha olyan személyt foglalkoztatnak, akivel kapcsolatban erre a kedvezményre jogosultak lehetnek.

Ebből következően azoknak, akik rokkantsági járadékban részesülnek, célszerű lehet részt venni komplex felülvizsgálaton, hogy foglalkoztatójuk velük kapcsolatban is érvényesíthesse a szociális hozzájárulási adóhoz járó kedvezményt. A 2018. évi LII. törvény 13. § (3) bekezdése értelmében e kedvezmény szempontjából megváltozott munkaképességű személynek minősül,

a) akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy annál alacsonyabb mértékű, illetve

b) aki 2011. december 31-én - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított - I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult és jelenleg rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota

Tuti tippek, rövid hírek

Új szolgáltatás az MVGYOSZ-ben

Az utóbbi időben a szövetségben több digitális szolgáltatás fejlesztése valósult meg: új honlap, egységes tagnyilvántartó rendszer, online hangoskönyvtár, megújult hírlevél. Ezen szolgáltatások megismerése és használata során több kérdés és javaslat merült fel a felhasználókban.

Ezek kezelése érdekében létrehoztuk a mentori szolgálatot, amelynek munkatársa Pál Zsolt (Pille). Hozzá forduljanak, ha a fenti szolgáltatások használata közben elakadnak, valamelyik szolgáltatás nem megfelelően működik készülékükön, legyen az okostelefon vagy számítógép. Legyen az

ok beállítási probléma vagy egyéb kezelési nehézség, valamint Pilléhez forduljanak akkor is, ha fejlesztési javaslatot szeretnének tenni.

Pál Zsolt elérhetősége: mentor@mvgyosz.hu

Várjuk észrevételeiket vagy javaslataikat!

Dr. Nagy Sándor elnök

OrCam – a diszkrét segítség

Március 11-én érkezett meg az MVGYOSZ-hez egy OrCam nevű, elsősorban a kevés látásmaradvánnyal rendelkezők életminőségét javító mini eszköz. Mérete kisebb, mint egy felnőtt ember kisujja, súlya pedig mindössze 14 gramm.

Mágnessel lehet egy szemüveg szárához rögzíteni. Fizikai paramétere miatt a használata nem feltűnő. (Tervezéskor a diszkrét megjelenés az egyik fő célja volt a fejlesztőknek.)

Működési elve a 13 megapixel felbontású kamera által készített fotók a készülékbe beépített és rendszeresen frissíthető mesterséges intelligencia általi elemzése, a kapott eredmény emberi hangon történő közlése.

Képes a nyomtatott szövegek, feliratok felolvasására, arcok megjegyzésére és azonosítására, bankjegyek felismerésére (Euro, forint és lej), termékek azonosítására akár vonalkód alapján is. (Hamarosan akár 2.000.000 különböző árucikket is fel fog ismerni!) Használata végtelenül egyszerű. A felhasználó érintéssel vagy kézjelekkel vezérelheti. Beépített akkumulátorához a töltőt mágneses illesztéssel lehet csatlakoztatni. Az eszközt a gyakorlatban is kipróbálhatják majd az érdeklődők. Arról, hogy mikor és hogyan, az mvgyosz.hu honlapon, a @mvgyosz Facebook oldalon és az MVGYOSZ Hírlevélben olvasható hamarosan tájékoztatás.

Angyal Gábor szakmai vezető

A Segédeszközbolt ajánlata

Mechanikus reszelő (mini)

Ár: 860 Ft.

A termék segítségével könnyedén, egyszerűen és nem utolsó sorban balesetmentesen tudjuk lereszelni a kisebb fűszernövényeket, mint például fok-

hagyma, szerecsendió. Ugyanis egy kis hengerbe kell tenni a lereszteni kívánt terméket, melyet a reszelő felületén jobbra-balra kell mozgatni. A hengerre helyezhető egy védőkupak, mely megvédi az ujjunkat az esetleges sérülésektől. A termék anyaga rozsdamentes acél.

Mechanikus sajtdaráló (mini)

Ár: 1445 Ft.

Az eszközt nyissuk szét a fogó résznél és helyezzük a kívánt terméket (pl. sajt, dió, mandula, stb.) a daráló részbe.

Az eszköz fogó része műanyag, a daráló rész pedig rozsdamentes acélból készült.

Vezetékes retro telefonkagyló

Ár: 1880 Ft.

Ez a termék nem hiányozhat a nosztalgiát kedvelő emberek háztartásából. Az eszköz vezetékes headsetként funkcionál. 3,5 Jack aljzattal rendelkező készülékekhez tudjuk csatlakoztatni. A telefonkagylón négy darab gombot találunk (felvevő és letevő, hangerőcsökkentő és hangerőnövelő). A termék műanyag, színe kék.

Euro bankjegy- és érmefelismerő (műanyag)

Ár: 1325 Ft.

Ennek az eszköznek a segítségével a látássérültek önállóan tudják leolvasni a különböző bankjegyek és érmék értékeit. A műanyag lap kb. két bankkártya méretű, melyet félbe tudunk hajtani. Az egyik felén a pénzürmék, míg a másik felén a papírpénzek meghatározása lehetséges. Az érmék és a papírpénzek értékének leolvasását Braille-írás és tapintható jelek segítik.

Vivienne, magyarul beszélő konyhai mérleg

Ár: 35.440 Ft.

Ez a nagy tudású, prémium minőségű termék nem hiányozhat egyetlen háziasszony konyhájából sem.

Főbb funkciók:

súlyok összeadása,

célérték megadása: lehetőségünk van egy adott értéket rögzíteni és a készülék magas, ill. mély hanggal jelzi, hogy éppen közeledünk vagy távolodunk a megadott értékhez képest,

tojásóra (időzítő),

folyadék mennyiségének meghatározása,

darbmérés: megtudhatjuk, hogy hány darab cukorka van egy zacskóban,

idő és dátum bemondása,

maximum terhelhetőség: 5 kg,

a kijelzőn nagy számokkal jelennek meg a mért értékek,

a megfelelő gombok megnyomásával lehetőségünk van a hangerő növelésére és csökkentésére.

A termék 4 darab AAA-s elemmel működik. Az ár az elemeket tartalmazza.

A mérleg hálózatról is működtethető, de a csomag nem tartalmazza az adaptert.

Heidi magyarul beszélő konyhai mérleg:

Ár: 27.825 Ft.

Ez a prémium minőségű termék nem hiányozhat egyetlen háziasszony konyhájából sem.

A mérleggel szilárd és folyékony halmazállapotú hozzávalókat egyaránt mérhetünk.

Főbb funkciók:

súlyok összeadása,

célérték megadása: lehetőségünk van egy adott értéket rögzíteni és a készülék magas, ill. mély hanggal jelzi, hogy éppen közeledünk vagy távolodunk a megadott értékhez képest,

mértékegységek közti váltás (gramm és dekagramm),

maximum terhelhetőség: 5 kg,

a kijelzőn nagy számokkal jelennek meg a mért értékek, a megfelelő gombok megnyomásával lehetőségünk van a hangerő növelésére és csökkentésére.

A termék 4 darab AAA-s elemmel működik. Az ár az elemeket tartalmazza. A mérleg hálózatról is működtethető, de a csomag nem tartalmazza az adaptert.

Benedek Zoltán

Újság az újságban

Megjelent a JAWS for Windows 2019 márciusi frissítése

Örömmel jelentjük be, hogy az angol változattal egy időben magyarul is elérhetővé vált a JAWS 2019 márciusi havi frissítése.

Az újdonságok közé tartozik, hogy az áprilisban érkező Google Chrome 74.0 böngésző használatakor megfelelően fog működni a weblap tartalmak kijelölése és másolása. Ennek köszönhetően megmaradnak a HTML formázások is.

A PowerPoint prezentációkban megjelenik a virtuális kurzor támogatása. Így amikor elindítunk egy diaszt az F5 billentyűvel, akkor ugyanúgy lehet a virtuális kurzor segítségével egy dia tartalmában navigálni, mint egy weblapon. Elérhetővé válnak a navigációt gyorsító billentyűk, lehet lépkedni a hivatkozásokon és aktiválhatók is azok, listáztathatók a különféle objektumok, úgymint ábrák, címsorok, listák és táblázatok, valamint a táblázat felolvasó billentyűparancsok is használhatók. A PowerPoint-ban a helyesírás-ellenőrzés használata is elérhetővé vált.

A helyesírás-ellenőrzés használatára vonatkozó beállítások köre kibővült, melyek elérhetők a Beállítási központon keresztül, a Szövegfeldolgozás ág alatt.

Mostantól nem szükséges újraindítani a JAWS-t, amikor telepítünk vagy eltávolítunk egy Vocalizer Expressive hangot az erre a célra szolgáló, beépített segédprogramon keresztül.

A magyar felhasználókat érintő változások közé tartozik, hogy a Profivox meghajtó szoftverét már gyárilag tartalmazza a JAWS, így nem szükséges azt külön telepíteni. Ha tehát egy másik termék által már telepítve lett a Profivox beszéd szintetizátor, akkor a JAWS 2019 további teendők nélkül képes azt használni.

A JAWS programban megjelent egy intelligens képfelismerés funkció, mellyel a különböző képek tartalmát lehet lekérdezni, egyelőre angol nyelven a képek leírásához. Az Intelligens képfelismerés funkció használatához át kell váltanunk a JAWS felhasználói felület nyelvét angolra. Az átváltást a JAWS programon belül a Nyelv menü – JAWS nyelv almenüben lehet elvégezni. A jövőben az intelligens képfelismerés több nyelven is elérhetővé fog válni.

A program értesíteni fogja a felhasználókat a telepíthető frissítés megjelenéséről. Amennyiben nem kap értesítést, aktiválja a JAWS súgójának Frissítések keresése menüpontját.

Az új felhasználók vagy a 2019 előtti szoftververziók használói az alábbi linkeken, illetve honlapunk Letöltések/Szoftverek oldalán érhetik el a legfrissebb változatot.

A JAWS 2019.1903 letöltési linkjei:

Online telepítő:

JAWS for Windows 2019 Professional Online telepítő 38.36 MB

JAWS for Windows 2019 Professional Online telepítő letöltése

Offline telepítők:

JAWS for Windows 2019 Professional 32 bites változat 560.75 MB

JAWS for Windows 2019 Professional 32 bites változat letöltése

JAWS for Windows 2019 Professional 64 bites változat 611.78 MB

JAWS for Windows 2019 Professional 64 bites változat letöltése

Azon felhasználóinknak, akik az ország licenc program keretében egyetemes hitelesítő kódot kértek, nem szükséges új licencet igényelniük, mert az az egyéves periódusa alatt megjelenő valamennyi támogatott szoftver verziófrissítését hitelesíti. Akik azonban még nem vették igénybe az ingyenes JAWS licencet, éljenek ezzel a lehetőséggel, és egy egyszerű webes űrlap kitöltésével igényeljék a használni kívánt szoftverhez a hitelesítési kódot az ország licenc weboldalán: <http://akadalymentes.magyarorszag.hu>

Kérjük, hogy kérdéseikkel és észrevételeikkel forduljanak bizalommal ügyfélszolgálatunkhoz.

Elérhetőségeink az alábbiak:

Telefon: +36 (1) 273-3188, +36 (70) 295-9288, e-mail: helpdesk@info-alap.hu.

Bízunk benne, hogy ismét egy olyan JAWS változatot tudunk a magyar látássérült felhasználók rendelkezésére bocsátani, mely az élet minden területén, a munkavégzésben, a tanulásban és a mindennapi életvitelükben egyaránt a segítségükre lesz.

Informatika a Látássérültekért Alapítvány

Megjelent az NVDA 2019.1

Hosszú várakozás után végre megérkezett az NVDA 2019.1 verziója. A korábbi években a megszokottnál későbbi megjelenés oka, hogy a fejlesztők komoly erőfeszítéseket tettek a hatékonyság és a stabilitás növeléséért, ami több munkával járt.

Microsoft Office

A Microsoft Office programcsomag legújabb kiadásainak felhasználói jelentős javulást tapasztalhatnak a menürendszer kezelésében. Korábban bizonyos menüelemek használata csak némi trükközéssel volt lehetséges.

A Wordben jelentősen fejlődött a soronkénti, a bekezdésenkénti és a táblázatcellánkénti navigáció hatékonysága. A legjobb eredmény piszkozat nézetben érhető el. Ez a javulás összefüggésben áll azzal, hogy a fent említett navigáció során az NVDA már figyelmen kívül hagyja a helyesírási hibákat, amiknek a detektálása bizonyos esetekben indokolatlanul erőforrásigényes művelet volt.

Fontos változás az Excelben, hogy néhány hónap kitérő után ismét az elvárt módon szerkeszthető a cellák tartalma. Ezen kívül javult a cellák közti navigáció is, különösen olyan munkalapokon, amik kommenteket és legördülő listákat tartalmaznak.

Az Outlookban új levél írásakor az NVDA már bejelenti a javasolt névjegyeket.

Windows 10

Most már billentyűzetről is kezelhető a Lemezkezelő grafikus nézete, korábban csak körültekintő egerésszel lehetett az egyes lemezekhez kapcsolódó opciókat előhívni.

Ha a felhő alapú vágólap előzményeket megnyitjuk üres vágólappal, az NVDA bejelenti a vágólap állapotát.

Az NVDA gördülékenyebben kezeli az Óra és az ébresztés beállítási párbeszédablakát.

A műveletközpontban az NVDA már jelzi az állapotüzeneteket, ha a gyorsműveleteket ki/bekapcsoljuk, mint pl. a fényerőt és a fókuszsegédet.

Hatékonyabban működik az Onecore beszéd szintetizátor. További változás, hogy ha egy harmadik féltől származó beszéd szintetizátor bármi okból nem képes betöltődni, akkor az NVDA már az OneCore szintetizátorra vált, mint alapértelmezett szintetizátorra, és nem az eSpeakre.

Böngészés

Javult a listák és fastruktúrák kezelése.

Gördülékenyebbé vált a vezérlőelemek közti navigáció.

Üres figyelmeztetéseket már nem jelent be az NVDA.

NVDA felület

Új opció az egér beállításai között: más alkalmazások egérvezérlő parancsainak figyelmen kívül hagyása. Ez lehetővé teszi az NVDA számára az egér kezelését abban az esetben, ha egy rendszeren távvezérlés folyik a TeamViewer, vagy más távvezérlő szoftver segítségével.

Új kategória a beállítások között: haladó. Már dolgozunk rajta, hogy feltérképezzük és bővebb információval szolgáljunk róla. Addig mindenki csak a saját felelősségére piszkálja.

Egyszerűsítették az NVDA felület nyelvének megváltoztatásakor felbukkanó, az újraindítás megerősítésére szolgáló párbeszédablakot. Két opció közül lehet választani: Újraindítás most vagy Újraindítás később.

Fontos változás történt a bővítmények és más, harmadik féltől származó alkalmazásmodulok, beszéd szintetizátor, ill. Braille-driverek kezelésében.

A bővítmények esetében szigorodtak a szabályok, a fejlesztőknek most már kötelező megadni a kompatibilitás megállapításához szükséges információkat, hogy az NVDA csakis működőképes kiegészítővel induljon el. Ezzel együtt az NVDA már nem tölt be automatikusan harmadik féltől származó modulokat a felhasználói mappából. Külső modulokat az NVDA most már csakis a szigorúbb szabályoknak megfelelő bővítménybe csomagolva fog betölteni. Ez a fontos stabilitási fejlesztés annyiban érinti a felhasználókat, hogy az elkövetkezőkben előfordulhatnak bizonyos fennakadások a korábban jól megszokott bővítmények használatakor. Ezzel összhangban a bővítménykezelőben is lesznek apróbb változások. Az NVDA egyre népe-sebb közössége azon dolgozik, hogy a felhasználók minél kevesebb problé-

mával találkozzanak a képernyőolvasó használatakor, de mint minden hasonló változás esetén, itt is előfordulhat, hogy az átállás nem lesz zökkenőmentes.

Molnár Ferenc

<https://www.nvda.hu/2019/03/27/megjelent-az-nvda-2019-1/>

Náluk jártunk

Egyensúlyfejlesztő foglalkozások a látásfogyatékosok számára

Tizenegy, többségében javakorabeli felnőtt követi a tornateremben a fiatal gyógytornász utasításait. A Látásfogyatékosok Zalaegerszegi Kistérségi Egyesületének egyensúlyfejlesztő tréningjén járunk, amit Tóth Izabella a PTE Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központja harmadéves gyógytornász hallgatója vezet.

- Hogy jött létre ez a projekt? - kérdem a foglalkozás után Tóth Izabellát és az egyesület elnökhelyettesét, Choma Balázst.

- Harmadéven le kell adnunk egy kutatási tervet a szakdolgozatunkhoz, amiben én látássérültekkel gondoltam együttműködni. Megkerestem a helyi egyesületet, és mivel nagyon nyitottak voltak, biztos voltam benne, hogy meg is tudom valósítani elképzeléseimet.

- Nekünk volt már élményünk korábban a gyógytorna nagyszerű hatásáról, ugyancsak szakdolgozati keretek között - teszi hozzá az elnökhelyettes – így örömmel fogadtuk a kezdeményezést. Negyven évig testnevelőként dolgoztam, tisztában voltam vele, hogy sorstársaimnak élettanilag mennyire sokat jelenthet egy ilyen lehetőség. Egyensúlyfejlesztésről van szó, azaz a látásfogyatékosokból fakadó testtartáshibák kijavítása zajlik, de minthogy többségében idősebbek vagyunk, életkorilag is szükségünk van a megfelelő karbantartásra. Ha a törzsizmaink megfelelően stabilizálnak, a testtartásunk javul, uralni tudjuk mozdulatainkat a mindennapi tevékenységeink során. Izabella eljött az egészségnapunkra, klubfoglalkozásainkra, és alaposan ismertette velünk a 20 alkalomra kiterjedő tréning lényegét, jelentőségét.

- A központi stabilitás, egyensúly kialakítására irányul a munkánk, azaz az ún. core (ejtsd kor) izmok erősítésére törekszünk. A core vagy mag izmok a hasüreget körülhatároló izmok. Ezek stabilizálják az ágyéki gerinc szakaszát. Hogy megfelelő módon el tudják látni feladatukat, erősíteni kell őket. Nem aerobik jellegű gyakorlatokra kell gondolni, hanem statikus, stabilizáló gya-

korlatokra. Ezek kiegészülnek dinamikus, légző és stresszoldó gyakorlatokkal, hogy minél változatosabb és hasznosabb legyen minden óra. A tréning megkezdése előtt felmérés készült a résztvevők állapotáról, és ezt kontrollálni fogjuk a befejezést követően. A mérések kiterjednek az egyensúly, a testtartás és az ágyéki mozgásos kontroll állapotára. Ez utóbbi rengeteg embernél hiányzik, nem a látásfogyatékoság következménye. A tréning során több fejlesztőeszközt is használunk. Ilyen pl. a fitball labda, a gömbös tornabot és a Bosu Balance Trainer. Ez utóbbi egy félgömb alakú, instabil felszín. Lehetővé teszi, hogy a legkülönbözőbb izmok egyszerre legyenek igénybe véve, ne csak izoláltan, egy-egy izomcsoport. Nagyon jól fejleszti az egyensúlyérzéket is. Arra törekszem, hogy ez az egy óra jó hangulatban teljen, van egy kis zene, egy kis beszélgetés, azt szeretném, hogy minden alkalommal szívesen jöjjenek. Senki nem nyafog, nagyon igyekeznek. Van, akin már az ötödik alkalomkor érzékelhető a változás.

- Mennyire nehezek a gyakorlatok?

- Valamennyien képesek vagyunk rá természetesen, de nekem például a rossz tartásból fakadóan a lumbális stabilitásra erőteljesen koncentrálnom kell. – válaszol Choma Balázs - 15 fő jelentkezett a foglalkozásokra, és az influenzajárvány közepén is mindig megjelent 11-12 fő. Nagyon fontos számukra ez az alkalom.

- Hallottam Izabella, hogy távozáskor ellátta a résztvevőket egy tanáccsal!
- Igen, mindig emlékeztetem őket, hogy a buszon is tónusban tartott izmokkal üljenek, álljanak, billentsék maguk alá a medencét, feszítsék meg a has- és a farizmokat, hiszen ezek képezik a centrális kontrollt, amivel stabilabb lesz a mozgás és az egyensúly. Ezt a külvilág nem érzékeli, és 5 percet megint tettek magukért, a testükért, míg hazaérnek.

* Core vagy mag izmok: előlről a mélyhasizmok, hátulról a gerincfeszítő izmok, oldalról-hátulról a farizmok, valamint a gátizmok közös elnevezése

Matyovszky Márta

Meghívók, közlemények, hirdetések

FELHÍVÁS

Ady Endre halálának 100. évfordulója alkalmából Vers- és Prózamondó Versenyt hirdetünk fogyatékkal élők számára!

Helyszín: Nem Adom Fel Kávézó és Étterem (Budapest, VIII. ker. Magdolna u. 1.)

Időpont: 2019. november 22. péntek, 14:00 órától (Ady Endre születésnapja)

Jelentkezni két kategóriában lehet: 14 és 20 év között és felnőtt kategóriában (korhatár nélkül)

Minden versenyző egy Ady Endre verssel vagy prózával készüljön!

A produkció maximális időtartama: öt perc.

A zsűri tagjai:

Ráckevei Anna Jászai Mari díjas színművész, Érdemes- és Kiváló művész

Linka Ágnes kulturális szerkesztő-műsorvezető, előadóművész

Kaiser László, a Hungarovox Könyvkiadó tulajdonos-igazgatója, költő-író

Siposhegyi Zsolt színművész, a főtí Muharay Színház tagja

Szabó Balázs Ákos egyetemi oktató, író

A rendezvényt az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a HUNGAROVOX Könyvkiadó és a XXI. Század Magyar Drámájáért Alapítvány támogatja.

A helyezettek díjban részesülnek!

Minden érdeklődőt sok szeretettel várunk!

Jelentkezni Linka Ágnesnél lehet a linka.agnes1202@gmail.com címen 2019. november 15-ig!

Kedvezményes és akadálymentes nyaralási lehetőség látássérülteknek Horvátországban

A magyar látássérültek kedvezményesen vehetik igénybe a speciálisan vak és gyengénlátó emberek igényeinek megfelelően kialakított, az Isztriai-félszigeten Pulához közel, Premantura településen található tengerparti üdülőt.

Az üdülő neve és címe:

HOSTEL ERKS PREMANTURA

RUNKE 17, PREMANTURA

tel: + 385 052 57 50 81

e mail: premantura@savez-slijepih.hr

A vakvezető kutya a gazdával együtt tartózkodhat az üdülőben, szobájában aludhat.

Az üdülőben 26 kétágyas vagy háromágyas szoba áll rendelkezésre, étteremmel, konyhával, kávézóval. Minden szobához külön tusoló és wc tartozik. Az üdülő épületében, valamint a közös teraszon vakvezető sáv segíti a közlekedést. Az üdülőhöz hatalmas kert és terasz, valamint jó kínálattal rendelkező, megfizethető árakon dolgozó bár található.

Részletes, angol nyelvű információk a Horvát Szövetség honlapján érhetők el: <http://www.savez-slijepih.hr/en/category/premantura-15/>

A horvát vakok premanturái üdülőjében 2019-ben a nyári árak nem változtak, megegyeznek a tavalyiakkal, vagyis az alábbiak szerint alakulnak:

Reggeli és szállás 27.00 Euro

félpanziós ellátás 34 Euro

teljes ellátás (reggeli, ebéd, vacsora és szállás) 38 Euró naponta személyenként.

A félpanziós ellátás tehát egy hétre 238 Euro egy fő számára, ami körülbelül 75.000 forint az árfolyamtól függően.

A tavalyi évhez hasonlóan az idén is várhatóan lesz közvetlen vonat- illetve buszjárat Pulába, (tavaly 49 Euro volt a vonatjegy személyenként, kísérő ingyenes jeggyel vehet részt az utazásban), melyek végállomásától az üdülő személyzete továbbra is vállalja a transzfert szolgáltatást, melynek ára 2 Euro személyenként.

További kérdések, illetve jelentkezés esetén információt kaphatnak az üdülő hivatalos e-mail címén: premantura@savez-slijepih.hr

Kövessen bennünket a közösségi portálokon is:

IMPRESSZUM

A folyóirat neve: **Vakok Világa**

Kiadó: **Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége**

Kiadó székhelye: **1146 Budapest, Hermina út 47.**

Felelős kiadó: **dr. Nagy Sándor, MVGYOSZ elnöke**

Felelős szerkesztő: **Sztakó Krisztina**

Tervezőszerkesztő: **Sebesi Éva**

Kapcsolat: **e-mail: vakokvilaga@mvgyosz.hu • www.mvgyosz.hu**

Adományszámla: **16200106-11512718 Adószám: 19002464-2-42**

Telefon: **+36 (1) 384-8440** Fax: **+36 (1) 384-5028**

Posta: **MVGYOSZ 1406 Budapest, Pf.: 44.**

Készült: **PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdió**

Az újság előfizethető a kiadónál és az MVGYOSZ tagegyesületeinél.

ISSN 0209-6765

Előfizetési díj 1 évre (12 lapszám): **4620 Ft.**

Kövessen bennünket a közösségi portálokon is:

IMPRESSZUM

A folyóirat neve: **Vakok Világa**

Kiadó: **Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége**

Kiadó székhelye: **1146 Budapest, Hermina út 47.**

Felelős kiadó: **dr. Nagy Sándor, MVGYOSZ elnöke**

Felelős szerkesztő: **Sztakó Krisztina**

Tervezőszerkesztő: **Sebesi Éva**

Kapcsolat: **e-mail: vakokvilaga@mvgyosz.hu • www.mvgyosz.hu**

Adományszámla: **16200106-11512718 Adószám: 19002464-2-42**

Telefon: **+36 (1) 384-8440** Fax: **+36 (1) 384-5028**

Posta: **MVGYOSZ 1406 Budapest, Pf.: 44.**

Készült: **PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdió**

Az újság előfizethető a kiadónál és az MVGYOSZ tagegyesületeinél.

ISSN 0209-6765

Előfizetési díj 1 évre (12 lapszám): **4620 Ft.**